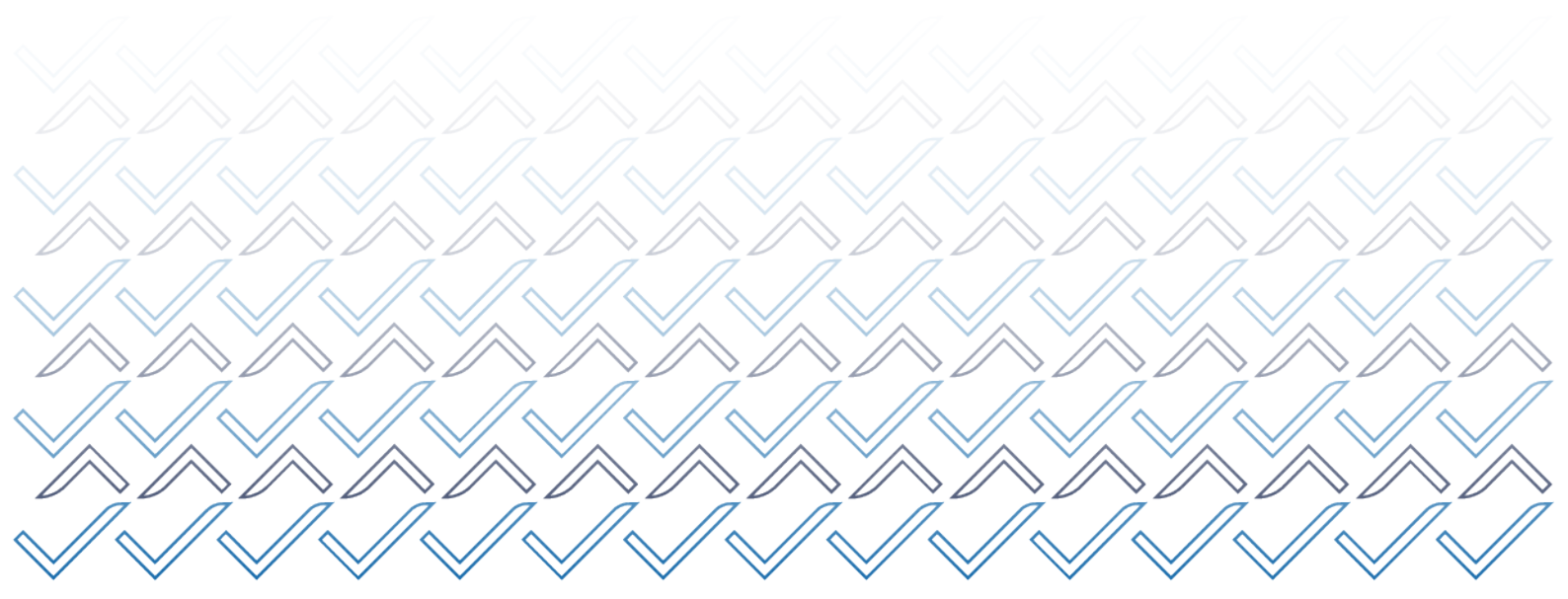

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

VALSTYBĖS INFORMACINIŲ IŠTEKLIŲ INFRASTRUKTŪROS KONSOLIDAVIMAS

2025 m. birželio 13 d.

Nr. VAE-8

Valstybės kontrolė – aukščiausioji valstybinio audito institucija – prižiūri, ar teisėtai ir efektyviai valdomas ir naudojamas valstybės turtas ir kaip vykdomas valstybės biudžetas. Valstybės kontrolė, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, skatina teigiamą ir veiksmingą valstybinio audito poveikį valstybės finansų valdymo ir kontrolės sistemai, į rezultatus ir visuomenės poreikius orientuotam viešajam valdymui. Daugiau apie Valstybės kontrolės veiklą ir valstybinio audito rezultatus – interneto svetainėje www.valstybeskontrolė.lt.

Audito grupė: Mindaugas Šalčius (departamento vadovas), Arvydas Laurinkevičius (grupės vadovas), Jurgita Šveikauskienė, Laura Bagdonienė, Renata Trukanavičienė.

Valstybinio audito ataskaita pateikta: Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui, Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai ir Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūrai.

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	4
SANTRAUKA	5
ĮŽANGA	10
AUDITO REZULTATAI	12
1. STEBIMAS NE VISŲ INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ INFRASTRUKTŪROS KONSOLIDAVIMO TIKSLŲ PASIEKIMAS	12
1.1. Valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo proceso planavimas turėjo trūkumų	12
1.2. Vykdoma konsolidavimo proceso stebėseną neapima visų tikslų pasiekimo vertinimo	18
2. TOBULINTINA VALSTYBĖS INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ INFRASTRUKTŪROS, DUOMENŲ IR INFORMACINIŲ SISTEMŲ SAUGA	19
2.1. Valstybės duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo metodika turi trūkumų	20
2.2. 44 proc. institucijų neatnauja 41 proc. jų valdomų duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo	22
2.3. Neapibrėžtos Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros ir valstybinių duomenų centrų valdytojų atsakomybės teikiant informacinių technologijų infrastruktūros laikymo valstybiniame duomenų centre paslaugas	23
3. NEUŽTIKRINAMAS CENTRALIZUOTAS VISŲ INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS IR JŲ NAUDOJIMAS	25
3.1. Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra neteikia 22 proc. vertintų informacinių technologijų paslaugų	26
3.2. Paslaugų gavėjai vangiai naudojami centralizuotai teikiamomis informacinių technologijų paslaugomis	27
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	30
PRIEDAI	33
1 priedas. Santrumpos ir sąvokos	33
2 priedas. Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai	34
3 priedas. Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys	37

PAGRINDINIAI FAKTAI

2020 m.

pradėtos centralizuotai teikti informacinių technologijų paslaugos.

263

valstybės institucijos su Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra sudarė centralizuotų informacinių technologijų paslaugų teikimo sutartis iki 2024 m. pabaigos.

100 mln. Eur

2015–2024 m. panaudoti iš valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos bei kitos finansinės paramos informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo procesui įgyvendinti ir centralizuotai teikti informacinių technologijų paslaugas.

2020–2024 m.

netaikytas planuotas centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų finansavimo modelis.

22 proc.

vertintų informacinių technologijų paslaugų Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra 2024 m. neteikė.

42 proc.

vertintų Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų 2024 m. pabaigoje naudojosi mažiau nei 15 proc. atrinktų paslaugų gavėjų.

44 proc.

institucijų iki 2025 m. kovo mėn. neatnaujino 41 proc. valdomų duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo.

SANTRAUKA

Audito svarba

Iki 2020 m. valstybės institucijos jų funkcijoms atlikti reikalingą informacinių technologijų infrastruktūrą valdė ir jos priežiūra rūpinosi pačios. Siekiant suvienodinti valstybės informacinių technologijų valdymo procesus ir sumažinti jų įsigijimo ir palaikymo sąnaudas, 2015 m. pradėtas informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimas. Sukurta nauja bendro naudojimo infrastruktūra, į kurią perkeliamos valstybės institucijų valdomos informacinės sistemos ir pradedamos centralizuotai teikti informacinių technologijų paslaugos. Svarbu, kad informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo procesas būtų tinkamai suplanuotas, vykdoma jo įgyvendinimo stebėseną, centralizuotai teikiamos standartizuotos, paslaugų gavėjams reikalingos IT paslaugos, vertinama duomenų ir informacinių sistemų svarba.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti, ar vykdomas valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimo procesas yra efektyvus ir rezultatyvus.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ✓ ar sudarytos sąlygos valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo tikslams pasiekti;
- ✓ ar sudaromos prielaidos tinkamai saugoti valstybės informacinių technologijų infrastruktūrą, duomenis ir informacines sistemas;
- ✓ ar valstybės informacinių technologijų paslaugos teikiamos centralizuotai.

Audituojami subjektai:

- ✓ Ekonomikos ir inovacijų ministerija, formuojanti valstybės politiką valstybės informacinių išteklių valdymo srityje;
- ✓ Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra, valdanti bendro naudojimo informacinių technologijų infrastruktūrą, centralizuotai teikianti informacinių technologijų paslaugas.

Rinkome informaciją ir bendradarbiauome su Finansų ministerija, valstybinių duomenų centrų valdytojais: Kertiniu valstybės telekomunikacijų centru, AB Lietuvos radijo ir televizijos centru, valstybės informacinių sistemų valdytojais, centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų gavėjais.

Audituojamas laikotarpis – 2020–2024 m. Siekdami įvertinti tendencijas ir pokyčius, kai kuriais atvejais naudojome ankstesnių ir 2025 m. duomenis.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai“ ([34 psl.](#)).

Pagrindiniai audito rezultatai

Valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimas būtų efektyvesnis ir rezultatyvesnis, jeigu būtų vertinamas deklaruotų tikslų pasiekimas, centralizuotai teikiamos visos į informacinių technologijų paslaugų katalogą įtrauktos paslaugos ir užtikrinama, kad paslaugų gavėjai jomis naudotųsi, išsamiai reglamentuotas svarbos vertinimas ir informacinių sistemų valdytojai vertintų duomenų ir informacinių sistemų svarbą.

Stebimas ne visų informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo tikslų pasiekimas

- ✓ Siekiant užtikrinti centralizuotą informacinių technologijų paslaugų teikimą, Ekonomikos ir inovacijų ministerija kiekvienais metais turi apskaičiuoti¹ reikalingus valstybės biudžeto asignavimus centralizuotai teikti paslaugas², suderinti juos su paslaugų gavėjais ir šią informaciją teikti Finansų ministerijai, kad centralizuotų informacinių technologijų paslaugoms būtų skirtas reikiamas finansavimas. 2020 m. II pusmetį buvo pasirašytos pirmosios paslaugų teikimo sutartys ir pradėtos teikti paslaugos. Tačiau centralizuotam informacinių technologijų paslaugų teikimui reikalingi asignavimai nei vienu metu nebuvo apskaičiuoti pagal planuojamų teikti paslaugų kiekius ir įkainius, nes informacinių technologijų paslaugų įkainiai nebuvo patvirtinti (2020–2021 m. ir 2024 m.) arba planuojamų teikti paslaugų kiekiai nebuvo suderinti su visais informacinių technologijų paslaugų gavėjais. Asignavimus planuojant neatsižvelgus į nustatytus paslaugų įkainius ir numatomų teikti paslaugų apimtį, neapskaičiuojamas realus asignavimų poreikis centralizuotai teikti IT paslaugas. Tokiu būdu neužtikrinama, kad asignavimai būtų planuojami pagal IT paslaugų gavėjų poreikius (1.1 poskyris, [12 psl.](#)).
- ✓ Informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo proceso tikslas – suvienodinti valstybės informacinių technologijų valdymo procesus, sumažinti jų įsigijimo ir palaikymo sąnaudas, paslaugų gavėjų poreikius tenkinti centralizuotai teikiamomis paslaugomis. Šiam procesui 2015–2024 m. panaudota 100 mln. Eur. Jo metu sukurta nauja bendro naudojimo informacinių technologijų infrastruktūra, į kurią perkeliama valstybės institucijų valdomos informacinės sistemos ir centralizuotai teikiamos informacinių technologijų paslaugos. Ekonomikos ir inovacijų ministerija kasmet analizuoja Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros pateiktą informaciją apie sudarytas informacinių technologijų paslaugų teikimo sutartis, informacinių technologijų paslaugų pasiekiamumą, paslaugų gavėjų jiems teikiamų paslaugų kokybę ir kt. Konsolidavimo proceso rezultatams vertinti yra nustatyti rodikliai, kurie parodo konsolidavimo procese dalyvaujančių institucijų mastą. Nuo 2022 m. pagrindinis rodiklis, kuriuo vertinamas konsolidavimo proceso tikslų pasiekimas, – valstybės institucijų, gaunančių konsoliduotų informacinių technologijų paslaugas, dalis. Jo siektinos reikšmės 2022–2024 m. buvo pasiektos. Šis rodiklis pasirinktas, nes buvo žinoma pradinė reikšmė ir paprasta įvertinti jo pasiekimą. Tačiau jis neparodo,

¹ Nuo 2024-11-01 – Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra.

² Vyriausybės 2015-05-13 nutarimas Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“, 6.2.5 p.; Vyriausybės 2024-05-15 nutarimas Nr. 349 „Dėl Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“, 5.3.6 p.; ekonomikos ir inovacijų ministro 2020-08-13 įsakymu Nr. 4-665 patvirtinta Valstybės biudžeto asignavimų, reikalingų informacinių technologijų paslaugoms teikti, dydžių apskaičiavimo metodika, 18–21 p.

kokia apimtimi paslaugų gavėjai naudojami centralizuotai teikiamomis informacinių technologijų paslaugomis ir kaip taupomi valstybės biudžeto asignavimai. Nenustačius rodiklių visiems konsolidavimo proceso tikslams vertinti, sudėtinga objektyviai įvertinti proceso naudą ir priimti sprendimus, užtikrinančius tikslų pasiekimą (1.1 poskyris, [12 psl.](#); 1.2 poskyris, [18 psl.](#)).

Tobulintina valstybės informacinių technologijų infrastruktūros, duomenų ir informacinių sistemų sauga

- ✓ Siekiant nustatyti, kurie duomenys ir informacinės sistemos yra kritiniai institucijos ar visos valstybės funkcijoms vykdyti, institucijos, valdančios valstybės informacines sistemas, turi įvertinti jų svarbą. Svarba priklauso nuo galimo duomenų pažeidimo poveikio lygio valstybei, institucijoms ir gyventojams. Siekiant tinkamai įvertinti institucijų valdomų duomenų ir informacinių sistemų svarbą, turi būti patvirtinta Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo metodika ir joje išsamiai reglamentuotas svarbos vertinimo procesas. Tačiau patvirtintoje metodikoje nepateikti naudojamų sąvokų apibrėžimai, nėra reglamentuota, kokius veiksnius reikėtų įvertinti ir kaip apskaičiuoti jų įtaką nustatant galimą pažeidimo poveikio lygį viešojo saugumo, viešųjų finansų, viešųjų ir administracinių paslaugų ir kitoms sritims. Nepakankamai reglamentavus institucijų valdomų duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo procesą, sudaromos prielaidos subjektyviam svarbos vertinimui. Tokiu būdu atsiranda rizika aukštesnės svarbos duomenis ir informacines sistemas įvertinti žemesniu lygiu ir jų saugojimui taikyti mažesnius saugos reikalavimus, nei reikėtų (2.1 poskyris, [20 psl.](#)).
- ✓ Pagal duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo rezultatus formuojama jų saugos politika, nustatomos sutarčių su informacinių technologijų paslaugų teikėjais sąlygos, priimami sprendimai dėl naudojimosi debesijos paslaugomis, todėl svarbu užtikrinti laiku atliekamą institucijų valdomų duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimą. Iki 2025 m. kovo mėn. 44 proc. (32 iš 72) institucijų neatnaujino 41 proc. (127 iš 307) jų valdomų informacinių sistemų svarbos vertinimo. Neatnaujinus duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo, valstybė neturi aktualios informacijos apie jų svarbą. Neturint šios informacijos, sudėtinga pasirinkti tinkamus debesijos paslaugų sprendimus (2.2 poskyris, [22 psl.](#)).
- ✓ Siekiant užtikrinti tinkamą techninės įrangos laikymo valstybiniame duomenų centre informacinių technologijų paslaugų teikimą, svarbu sudaryti paslaugų teikimo sutartis, jose nurodyti teikiamų paslaugų parametrus, Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros ir valstybinių duomenų centrų valdytojų teises ir pareigas. Nuo 2020 m. šios paslaugos pradėtos teikti Kertiniame valstybės telekomunikacijų centre ir AB Lietuvos radijo ir televizijos centre pagal pasirašytas nekilnojamojo turto nuomos ar panaudos sutartis. Šiose sutartyse nenurodyti teikiamų paslaugų parametrai, taip pat neapartos šalių atsakomybės, nes valstybinių duomenų centrų valdytojai informacinių technologijų paslaugų tiekėjais paskirti 2024-10-30, t. y. praėjus daugiau nei 4 metams nuo paslaugų teikimo pradžios. 2025 m. vasario mėn. jų teikiamų techninės įrangos laikymo valstybiniame duomenų centre paslaugų aprašymai įtraukti į informacinių technologijų paslaugų katalogą. Nesudarius techninės įrangos laikymo valstybiniame duomenų centre paslaugų teikimo sutarties, nenurodžius teikiamos paslaugos parametrų ir neapibrėžus agentūros ir valstybinių duomenų centrų valdytojų atsakomybių, nėra galimybės užtikrinti sutarties šalių atsakomybės už informacinių technologijų infrastruktūros saugojimą ir laikymą, nes nenustatyta, kas už ką atsako.

Tai svarbu atlikti siekiant užtikrinti informacinių išteklių infrastruktūros ir joje esančių duomenų apsaugą. Audito metu prasidėjo pokyčiai – 2025 m. balandžio mėn. VSSA su AB Lietuvos radijo ir televizijos centru sudarė IT paslaugų teikimo sutartį, kurioje numatyti teikiamų paslaugų parametrai, sutarties šalių atsakomybės ir kt. (2.3 poskyris, [23 psl.](#)).

Neužtikrinamas centralizuotas visų informacinių technologijų paslaugų teikimas ir jų naudojimas

- ✓ Atlikus galimybių studiją³ buvo nustatytas informacinių technologijų paslaugų gavėjams reikalingų paslaugų poreikis, patvirtintas informacinių technologijų paslaugų katalogas. Jame nurodytos paslaugos ir pateikiami jų aprašymai. Tačiau 2024 m. nebuvo teikiama 22 proc. (4 iš 18) audito metu vertinimui atrinktų paslaugų: duomenų bazių valdymo sistemos priežiūros, spausdinimo, lokalių tinklų priežiūros, techninės įrangos talpinimo valstybiniame duomenų centre. Pagrindinė priežastis – informacinių technologijų specialistų trūkumas Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūroje. Techninės įrangos talpinimo valstybiniame duomenų centre paslauga nebuvo teikiama, nes jame nebuvo papildomų spintų. Teikiant ne visas į informacinių technologijų paslaugų katalogą pagal nustatytą poreikį įtrauktas paslaugas, neužtikrinamas standartizuotų informacinių technologijų paslaugų teikimas, kiekviena institucija paslaugomis rūpinasi individualiai, kaip ir prieš prasidedant konsolidavimui (3.1 poskyris, [26 psl.](#)).
- ✓ Numatyta, kad visi paslaugų gavėjai turi naudotis agentūros centralizuotai teikiamomis informacinių technologijų paslaugomis⁴. Nustatėme, kad 42 proc. (5 iš 12⁵) vertintų Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų 2024 m. pabaigoje naudojosi mažiau nei 15 proc. atrinktų institucijų, kurioms šios paslaugos buvo reikalingos⁶. Institucijos nurodė, kad jų informacinių technologijų specialistai turi kompetencijų teikti paslaugas; jos turi galiojančias sutartis su išorės paslaugų teikėjais; VSSA negali visiems paslaugų gavėjams suteikti kompiuterinių darbo vietų priežiūros, programinės įrangos, kompiuterinės darbo vietos įrangos ir kt. paslaugų. Nesinaudojant centralizuotai teikiamomis informacinių technologijų paslaugomis, neužtikrinamas konsolidavimo proceso rezultatyvumas ir efektyvumas, nebus pasiekti išsikelti tikslai (3.2 poskyris, [27 psl.](#)).

³ Valstybės informacinių technologijų infrastruktūros, planuojamos finansuoti ES struktūrinių fondų paramos lėšomis 2014–2020 metų laikotarpiu, tendencijų ir perspektyvų vertinimo paslaugos.

⁴ Vyriausybės 2024-05-15 nutarimas Nr. 349 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“, 5.4 p.

⁵ Iš vertinimui atrinktų 18 IT paslaugų VSSA neteikia keturių paslaugų, dvi paslaugas teikia automatiškai pasirašius IT paslaugų sutartį.

⁶ Vertintos 52 institucijos.

Rekomendacijos

Ekonomikos ir inovacijų ministerijai

1. Siekiant efektyviai ir rezultatyviai įgyvendinti konsolidavimo procesą ir pasiekti jo tikslus, kasmet vertinti konsolidavimo proceso naudą ir tikslų pasiekimą, priimti sprendimus dėl realiai veikiančio finansavimo modelio, kuris leistų teikti visas į informacinių technologijų paslaugų katalogą įtrauktas paslaugas, sukūrimo, skatinti paslaugų gavėjus naudotis centralizuotai teikiamomis paslaugomis (1-asis ir 3-iasis audito rezultatas).
2. Siekiant užtikrinti duomenų ir informacinių sistemų saugą, papildyti vertinimo metodiką nurodant, kaip reikėtų įvertinti galimą duomenų pažeidimo poveikio lygį valstybei, institucijoms ir gyventojams, identifikuoti institucijas, kurios nėra įvertinusios jų svarbos, ir skatinti atlikti šį vertinimą (2-asis audito rezultatas).

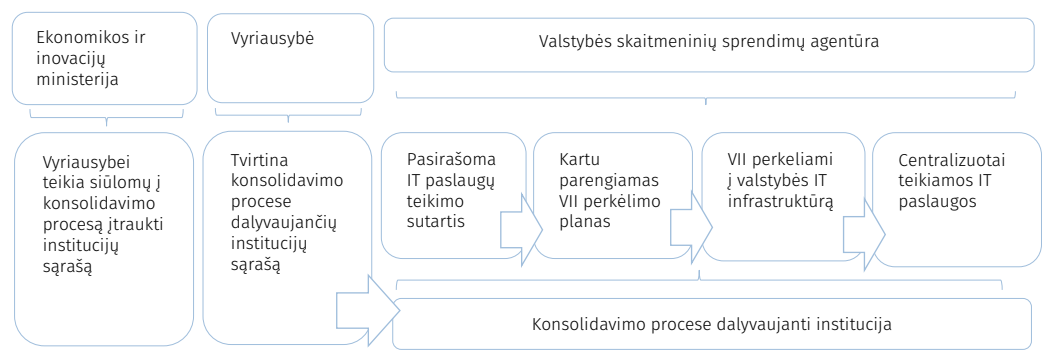
Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai, laukiamas audito poveikis ir pokyčių vertinimo rodikliai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (30 psl.). Aktualią informaciją apie rekomendacijų įgyvendinimo būklę, rezultatus ir įvykusių pokyčius yra skelbiama atvirose duomenyse Valstybės kontrolės interneto svetainėje <https://www.valstybeskontrole.lt/LT/AtviriDuomenys>.

ĮŽANGA

Valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimas – tai valstybės institucijų bendro naudojimo IT infrastruktūros sukūrimas (serverių, debesijos sprendimų), centralizuotas standartizuotų IT paslaugų teikimas. Pagrindinis konsolidavimo tikslas – suvienodinti valstybės informacinių technologijų valdymo procesus ir sumažinti jų įsigijimo ir palaikymo sąnaudas.

Valstybės informacinių išteklių valdymo politiką formuoja EIM, centralizuotai IT paslaugas teikia VSSA⁷, paslaugomis naudojasi valstybės institucijos (1 pav.).

1 pav. Valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimo proceso dalyviai ir jų funkcijos

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal teisės aktų nuostatas

2020 m. pirmą kartą sudarytas konsolidavimo procese dalyvaujančių institucijų sąrašas, į kurį įtrauktos 7 valstybės institucijos ir joms centralizuotai pradėtos teikti IT paslaugos. 2024 m. pabaigoje į sąrašą įtrauktų institucijų skaičius padidėjo iki 290 institucijų.

Konsolidavimo procesas įgyvendinamas iš valstybės biudžeto asignavimų ir ES bei kitos finansinės paramos. Šiam procesui įgyvendinti nuo 2015 m. panaudota 100 mln. Eur, iš jų 90 proc. – ES projektų parama (1 lentelė).

1 lentelė. Konsolidavimo proceso projektai ir jų pagrindiniai rezultatai

Projekto pavadinimas	Projekto įgyvendinimo laikotarpis ir vertė	Pagrindiniai rezultatai
Valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimas ir įgyvendinimas	2016-08-17–2020-08-11 2 106,2 tūkst. Eur	✓ Parengti siūlymai VII valdymo modeliui ir jo įgyvendinimui reikalingų teisės aktų pakeitimams. ✓ Surinkti ir apibendrinti duomenys apie Vyriausybei atskaitingų institucijų valdomą IT infrastruktūros ir duomenų centrų būklę. ✓ Įdiegta Valstybės informacinių technologijų paslaugų valdymo informacinė sistema ir kt.
Valstybės debesijos paslaugų teikimo infrastruktūros sukūrimas	2018-08-10–2023-09-01 38 128,3 tūkst. Eur	✓ Nupirktą pagrindinę debesijos infrastruktūros techninę ir programinę įrangą. ✓ Parengti procesai ir įdiegtos vadybos sistemos pagal ISO/IEC 20000-1:2018. ✓ Suformuotas VITC, apmokyti darbuotojai, institucijų valdomos sistemos perkeltos į naują infrastruktūrą ir kt.

⁷ Nuo 2024-11-01 valstybės IT paslaugų teikėjais, centralizuotai teikiančiais IT paslaugas, paskirti ir AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, Kertinis valstybės telekomunikacijų centras, Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės duomenų agentūra, VĮ Registrų centras.

Projekto pavadinimas	Projekto įgyvendinimo laikotarpis ir vertė	Pagrindiniai rezultatai
Valstybės informacinių technologijų valdymo pertvarka	2022-08-10–2026-04-30 114 890,7 tūkst. Eur (iki 2024-12-31 panaudota 50 315,6 tūkst. Eur)	✓ Pasirašytos ir įgyvendinamos konsoliduotos IRT infrastruktūros palaikymo ir plėtros sutartys. ✓ Atliekami ministerijų pasenusių lokalių tinklų kompleksinio atnaujinimo darbai, nupirkti kompiuterinių darbo vietų įranga. ✓ Pradėti hibridinio debesijos paslaugų modelio ir naujų IT paslaugų diegimo analizės bei projektavimo darbai ir kt.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros informaciją

Konsolidavimo procesą buvo numatyta baigti iki 2022-12-31⁸. Motyvuojant tuo⁹, kad užtruko diskusijos dėl informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo apimčių, IT paslaugų teikėjų ir kitų klausimų, proceso pabaiga nukelta į 2026-09-30.

Efektyviam valstybės duomenų ir informacinių sistemų valdymui svarbu žinoti, kokio lygio saugumo priemonės turi būti taikomos duomenų ir informacinių sistemų apsaugai. Formuojant VII saugos politiką, nustatant sutarčių su informacinių technologijų paslaugų teikėjais sąlygas ir priimant sprendimus dėl naudojimosi debesijos paslaugomis, aktualūs VII svarbos vertinimo rezultatai. VII pagal svarbą skirstomi į ypatingos svarbos, svarbius, vidutinės svarbos ir mažai svarbius. Ypatingos svarbos ir svarbūs VII privalo būti laikomi valstybiniuose duomenų centruose¹⁰. Svarbos vertinimo rezultatus iki 2024 m. lapkričio mėn. vertino ir derino EIM, vėliau atsakinga paskirta Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra.

⁸ Vyriausybės 2015-05-13 nutarimas Nr. 498 Dėl valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“, 3 p.

⁹ Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2021-03-23 raštas Nr. (4.5-82E)-3-1358 „Dėl Vyriausybės 2015-05-13 nutarimo Nr. 498 pakeitimo projekto“; 2021-05-13 raštas Nr. (4.5-82E)-3-2296 „Dėl Vyriausybės 2015-05-13 nutarimo Nr. 498 pakeitimo projekto“.

¹⁰ Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas, 45 str. 1 d.

AUDITO REZULTATAI

1. STEBIMAS NE VISŲ INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ INFRASTRUKTŪROS KONSOLIDAVIMO TIKSLŲ PASIEKIMAS

1. Siekiant sukurti bendro naudojimo informacinių technologijų infrastruktūrą ir centralizuotai teikti standartizuotas IT paslaugas, svarbu tinkamai suplanuoti IT infrastruktūros konsolidavimo procesą ir užtikrinti numatytų rezultatų pasiekimą.
2. Laikėmės nuostatos, kad sudarytos sąlygos valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo tikslams pasiekti, kai:
 - ✓ nustatyti valstybės IT infrastruktūros konsolidavimo tikslai ir uždaviniai¹¹, numatytos priemonės uždaviniui įgyvendinti¹², valstybės biudžeto asignavimų poreikis IT paslaugoms teikti pagrįstas skaičiavimais¹³, suplanuoti ir skirti asignavimai priemonėms įgyvendinti atitinka apskaičiuotą poreikį¹⁴, Ekonomikos ir inovacijų ministerija nustatė tinkamus rodiklius priemonių rezultatams vertinti¹⁵;
 - ✓ Ekonomikos ir inovacijų ministerija kasmet analizuoja informaciją apie priemonių įgyvendinimo eigą ir jų rodiklių pasiekimo lygį¹⁶, rodiklių reikšmės yra pasiektos¹⁷ ir, atsižvelgiant į stebėsenos rezultatus, priimami sprendimai dėl valstybės IT infrastruktūros konsolidavimo proceso tobulinimo¹⁸.

1.1. Valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo proceso planavimas turėjo trūkumų

3. Nuo 2012 m.¹⁹ siekiama efektyvesnio informacinių išteklių panaudojimo valstybės institucijose ir įstaigose. Tam buvo numatyta priemonė²⁰ – sukurti VII valdymo modelį, siekiant konsoliduoti viešojo sektoriaus IT infrastruktūrą ir optimizuoti jos valdymą.

¹¹ Strateginio valdymo įstatymas, 5 str. 2 d. 2 p.

¹² Strateginio valdymo įstatymas, 5 str. 2 d., 3 p. ir 4 p.

¹³ Vyriausybės 2015-05-13 nutarimas Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“, 6.2.5 p.; Vyriausybės 2024-05-15 nutarimas Nr. 349 „Dėl Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“, 5.3.6 p.; ekonomikos ir inovacijų ministro 2020-08-13 įsakymu Nr. 4-665 patvirtinta Valstybės biudžeto asignavimų, reikalingų informacinių technologijų paslaugoms teikti, dydžių apskaičiavimo metodika, 18–21 p.

¹⁴ Strateginio valdymo įstatymas, 4 str. 4 p., 5 str. 2 d. 4 p.

¹⁵ Strateginio valdymo įstatymas, 3 str. 11, 15 d., 8 str. 1 d. a p., 9 str. 1 d.

¹⁶ Strateginio valdymo įstatymas, 18 str. 5 d., 24 str. 3 d.; Vyriausybės 2021-04-28 nutarimu Nr. 292 patvirtinta Strateginio valdymo metodika, 216 p.

¹⁷ Ekonomikos ir inovacijų ministro valdymo sričių 2020–2022 m., 2021–2023 m., 2022–2024 m., 2023–2025 m. ir 2024–2026 m. strateginiai veiklos planai; VSSA 2020–2024 m. metiniai veiklos planai.

¹⁸ Vyriausybės 2021-04-28 nutarimu Nr. 292 patvirtinta Strateginio valdymo metodika, 216 p.

¹⁹ Seimo 2012-12-13 nutarimu Nr. XII-51 patvirtinta Šešioliiktosios Vyriausybės 2021–2016 metų programa, 224 p.

²⁰ Vyriausybės 2013-03-13 nutarimu Nr. 228 patvirtintos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinės priemonės, 143 p.

4. Vykdant šią priemonę atlikta studija²¹ parodė, kad institucijų naudojama VII infrastruktūra yra nepakankamai patikima, valdoma nekoordinuotai, neišnaudojami sprendimai, kurie suvienodintų VII infrastruktūros valdymo procesus, ir kt. Vyriausybė, siekdama spręsti šias problemas, priėmė sprendimą²² konsoliduoti valstybės informacinių išteklių infrastruktūrą ir optimizuoti jos valdymą.
5. Konsolidavimo procesą iš pradžių kuravo Susisiekimo ministerija²³, o nuo 2018 m. perėmė Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Šios institucijos nurodė konsolidavimo proceso tikslus (2 lentelė).

2 lentelė. Valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimo proceso tikslai

Vyriausybės nutarimo data	Vyriausybės nutarimo keitimo dokumentuose nurodyti VII infrastruktūros konsolidavimo proceso tikslai
2015-05-13	Konsoliduoti VII infrastruktūrą, apibrėžti šį procesą koordinuojančių ir prižiūrinčių institucijų funkcijas, patvirtinti VII infrastruktūros konsolidavimo įgyvendinimo darbų sąrašą ²⁴ .
2020-02-04	Siekama suvienodinti valstybės IT valdymo procesus ir sumažinti jų įsigijimo ir palaikymo sąnaudas. Tai siūloma padaryti konsoliduojant valstybės valdomą IT infrastruktūrą, jos veikimą užtikrinančius žmogiškuosius išteklius bei priežiūros ir valdymo procesus. Tikimasi, kad konsolidavimas suteiks valstybės institucijoms galimybę sumažinti nuosavą IT turtą ir leis savo poreikius tenkinti naudojantis informacinių technologijų paslaugų teikėjo teikiamomis paslaugomis ²⁵ . Valstybės institucijų IT konsolidavimas ir jos valdymo optimizavimas vykdomas iš esamų valstybės biudžeto asignavimų, kurie iš IT infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo procese dalyvaujančių institucijų biudžeto bus perkelti į IT paslaugų teikėjo biudžetą ²⁶ .

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Susisiekimo bei Ekonomikos ir inovacijų ministerijų raštus dėl nutarimo keitimo projektų

6. Dėmesį šiam procesui Vyriausybės skyrė nuo 2012 m. savo programose numatydamas priemones, darbus ar kitus veiksmus. Taip pat konsolidavimo procesas įtrauktas į Nacionalinį pažangos planą²⁷. 2020–2024 m. konsolidavimo procesui vykdyti buvo įgyvendinamos priemonės²⁸, finansuojamos iš valstybės biudžeto, ES ir kitos finansinės paramos.

²¹ Valstybės informacinių technologijų infrastruktūros, planuojamos finansuoti ES struktūrinių fondų paramos lėšomis 2014–2020 metų laikotarpiu, tendencijų ir perspektyvų vertinimas.

²² Vyriausybės 2015-05-13 nutarimas Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“.

²³ Iki 2018-06-27 formavo valstybės informacinių išteklių plėtros politiką.

²⁴ Susisiekimo ministerijos 2015-04-23 raštas Nr. 2-1584 (17-4) „Dėl nutarimo projekto teikimo“.

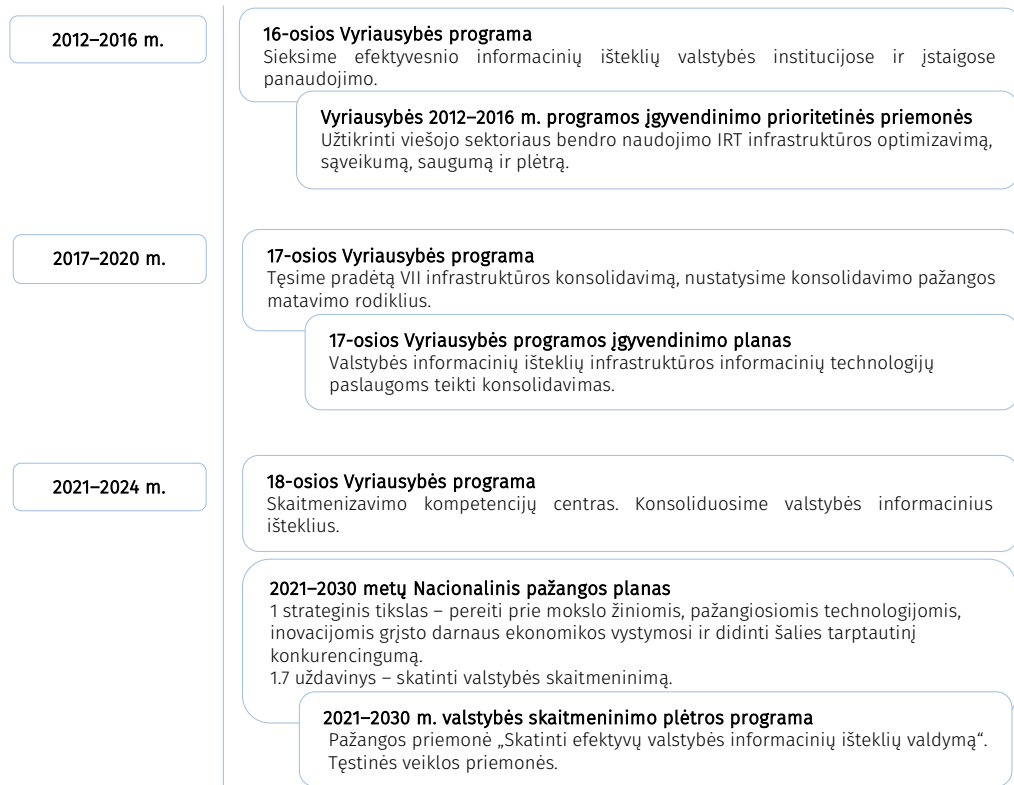
²⁵ Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2019-02-13 raštas Nr. (41.3-91E)-3-585 „Dėl Vyriausybės nutarimo projekto teikimo išvadoms gauti“; 2019-04-05 raštas Nr. (41.3-91E)-3-1333 „Dėl Vyriausybės nutarimo projekto teikimo išvadoms gauti“.

²⁶ Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2020-02-05 raštas Nr. (4.5-82)-3-443 „Dėl Vyriausybės nutarimo projekto teikimo“.

²⁷ Vyriausybės 2020-09-09 nutarimas Nr. 998 „Dėl 2021–2023 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“.

²⁸ Įgyvendinti valstybės politiką valstybės informacinių išteklių, duomenų pakartotinio naudojimo ir informacinės visuomenės plėtros srityse, parengti valstybės informacinių išteklių infrastruktūros ir jos valdymo pertvarkymo metodinę ir teisinę bazę bei pertvarkos peržiūros procesus, sukurti bendro naudojimo valstybės informacinių išteklių infrastruktūrą, reikalingą debesijos paslaugoms teikti, skatinti efektyvų valstybės informacinių išteklių valdymą.

2 pav. Valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimo proceso tikslai, uždaviniai, priemonės planavimo dokumentuose

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal teisės aktų²⁹ nuostatas

Valstybės biudžeto asignavimai neapskaičiuojami ir neplanuojami pagal nustatytus IT paslaugų įkainius

- Konsolidavimo procesui vykdyti ir IT paslaugoms teikti 2015–2024 m. skirta ir panaudota 100 mln. Eur, iš jų 90 mln. Eur projektų³⁰ ir 10 mln. Eur – valstybės biudžeto asignavimai VSSA priemonei vykdyti. Jo metu sukurta nauja bendro naudojimo informacinių technologijų infrastruktūra, į kurią perkeliamos valstybės institucijų valdomos informacinės sistemos ir centralizuotai teikiamos informacinių technologijų paslaugos.
- Dalis IT paslaugų teikimo išlaidų finansuojama ES projektų pinigais. Priklausomai nuo paslaugos, finansuojama jos įkainio dalis 2023 m. sudarė nuo 4 iki 86 proc. ES projektą³¹, kuriuo finansuojama dalis IT paslaugų kainų, numatyta baigti 2026 m. balandžio mėn.

²⁹ Seimo 2012-12-13 nutarimas Nr. XII-51 „Dėl Vyriausybės programos“; Vyriausybės 2013-03-13 nutarimas Nr. 228 „Dėl Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių patvirtinimo“; Seimo 2016-12-13 nutarimas Nr. XIII-82 „Dėl Vyriausybės programos“; Vyriausybės 2017-03-13 nutarimas Nr. 167 „Dėl Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“; Seimo 2020-12-11 nutarimas Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Vyriausybės programos“; Vyriausybės 2020-09-09 nutarimas Nr. 998 „Dėl 2021–2023 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“; Vyriausybės 2021-11-17 nutarimas Nr. 971 „Dėl 2021–2030 metų Ekonomikos ir inovacijų ministerijos valstybės skaitmeninimo plėtros programos patvirtinimo“.

³⁰ Valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimas ir įgyvendinimas, Valstybės debesijos paslaugų teikimo infrastruktūros sukūrimas, Valstybės informacinių technologijų valdymo pertvarka.

³¹ Valstybės informacinių technologijų valdymo pertvarka.

9. EIM numatyta³² sukurti tvarų IRT infrastruktūros veikimo finansavimo modelį. EIM nurodė, kad formuojant VSSA valdomos IRT infrastruktūros finansavimo modelį buvo parengti teisės aktai: Valstybės biudžeto asignavimų, reikalingų informacinių technologijų paslaugoms teikti, dydžių apskaičiavimo metodika³³, IT paslaugų teikėjo sąnaudų priskyrimo atskiroms informacinių technologijų paslaugoms tvarkos aprašas³⁴, teikiamų IT paslaugų įkainiai³⁵ ir kt.
10. Siekiant užtikrinti pakankamą finansavimą centralizuotam IT paslaugų teikimui, EIM turi apskaičiuoti reikalingus valstybės biudžeto asignavimus IT paslaugoms teikti, suderinti juos su IT paslaugų gavėjais ir šią informaciją teikti Finansų ministerijai. Rengdama biudžeto projektą arba persikirstydama valstybės biudžeto asignavimų sumas tarp IT paslaugų teikėjo ir IT paslaugų gavėjo, Finansų ministerija atsižvelgia į EIM pateiktą informaciją³⁶.
11. 2020 m. II pusmetį buvo pasirašytos pirmosios IT paslaugų teikimo sutartys ir pradėtos teikti paslaugos. Valstybės biudžeto asignavimai, reikalingi IT paslaugoms teikti, nei vienais metais nebuvo apskaičiuoti pagal planuojamų teikti paslaugų kiekius ir nustatytus įkainius, nes IT paslaugų įkainiai nebuvo patvirtinti (2020–2021 m. ir 2024 m.) arba planuojamų paslaugų kiekiai nebuvo suderinti su visais IT paslaugų gavėjais (3 lentelė).

3 lentelė. Reikalingų valstybės biudžeto asignavimų apskaičiavimas rengiant biudžetą ar vykdant asignavimų persikirstymą

Metai	VSSA ir EIM veiksmai įgyvendinant metodiką		Neatliktų veiksmų priežastys
	rengiant biudžetą	vykdant asignavimų persikirstymą	
2020	x	x	Nebuvo patvirtintų IT paslaugų įkainių. 2020 m. VSSA pradėjo vykdyti IT paslaugų teikėjo sąnaudų apskaitos modelio sukūrimo ir įdiegimo darbus, kuriuos baigė 2021 m.
2021	x	x	
2022	x	Apskaičiuota ir su IT paslaugų gavėjais suderinta 188,4 tūkst. Eur valstybės biudžeto asignavimų, reikalingų IT paslaugoms teikti, suma. IT paslaugų gavėjai sutiko perduoti 38 proc. (72,1 tūkst. Eur iš 188,4 tūkst. Eur) šios sumos. Informavus Finansų ministeriją, ši suma ³⁷ iš IT paslaugų gavėjų perduota ³⁸ IT paslaugų teikėjui.	
2023	Rengiant biudžetą, ne su visais IT paslaugų gavėjais buvo suderinti reikalingi asignavimai, informacija	x	Atsižvelgiant į tai, kad sudėtinga iš anksto įvertinti ir su institucijomis suderinti reikalingų paslaugų poreikį, nuspręsta reikalingus

³² Valstybės skaitmeninio plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-002-01-07-04 „Skatinti efektyvų valstybės informacinių išteklių valdymą“ aprašas.

³³ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2020-08-13 įsakymas Nr. 4-665 „Dėl Valstybės biudžeto asignavimų, reikalingų informacinių technologijų paslaugoms teikti, dydžių apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“.

³⁴ Informacinės visuomenės plėtros komiteto direktoriaus 2022-01-10 įsakymas Nr. T-1(2022).

³⁵ 2022 metų IVPK teikiamų informacinių technologijų paslaugų įkainiai, patvirtinti direktoriaus 2022-01-22 įsakymu Nr. T-6(2022), 2023 metų IVPK teikiamų informacinių technologijų paslaugų įkainiai, patvirtinti direktoriaus 2023-03-31 įsakymu Nr. T-32(2023); VSSA teikiamų informacinių technologijų paslaugų įkainiai, patvirtinti direktoriaus 2025-01-17 įsakymu Nr. T-2(2025).

³⁶ Valstybės biudžeto asignavimų, reikalingų informacinių technologijų paslaugoms teikti, dydžių apskaičiavimo metodika, patvirtinta ekonomikos ir inovacijų ministro 2020-08-13 įsakymu Nr. 4-665, 21 p.

³⁷ 71 tūkst. Eur.

³⁸ Vyriausybės 2022-08-03 nutarimas Nr. 785 „Dėl Vyriausybės 2022-02-09 nutarimo Nr. 98 „Dėl 2022 metų Vyriausybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas“ pakeitimo“.

Metai	VSSA ir EIM veiksmų įgyvendinant metodiką		Neatliktų veiksmų priežastys
	rengiant biudžetą	vykdant asignavimų perskirstymą	
	nepateikta ministerijai.	Finansų	asignavimus planuoti ir teikti bendra biudžeto rengimo tvarka.
2024	x	x	2024 m. nebuvo patvirtinti IT paslaugų įkainiai. Buvo planuojama atnaujinti IT paslaugų katalogą, todėl nebuvo žinoma, kokios paslaugos bus teikiamos centralizuotai.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Ekonomikos ir inovacijų ministerijos bei Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros informaciją

12. Konsolidavimo procesą buvo planuota įgyvendinti konsoliduojant ir IT infrastruktūros veikimą užtikrinančius žmogiškuosius išteklius³⁹. EIM nurodė, kad buvo planuota, jog konsolidavimo procesui įgyvendinti ir IT paslaugoms teikti papildomų žmogiškųjų išteklių nereikės. Jie turėtų konsoliduotis į VSSA kartu su funkcijų centralizavimu. Turėjo būti panaikintos IT paslaugų gavėjų turimos pareigybės, kurių funkcijos susijusios su IT infrastruktūros priežiūra, o naujos įsteigtos VSSA.
13. 2024-12-31 VSSA departamentuose, užtikrinančiuose centralizuotų IT paslaugų teikimą, buvo 66 pareigybės, iš jų 53 proc. (35 iš 66) buvo naujai įsteigtos, 23 proc. (15 iš 66) perskirstytos iš kitų VSSA struktūrinių padalinių ir 24 proc. (16 iš 66) perduotos IT paslaugų gavėjų. Kartu su pareigybėmis buvo perduoti 274 tūkst. Eur asignavimų darbo užmokesčiui.
14. 90 proc. (79 iš 88) institucijų, į kurias kreipėsi EIM, nesutiko VSSA perduoti pareigybių, skirtų IT infrastruktūros priežiūrai. Ministerija, kaip pagrindinę priežastį, kodėl institucijos nesutiko pareigybių perduoti VSSA, nurodė, kad institucijos neturi pareigybių, skirtų IT įrangos, serverių ar kompiuterinių darbo vietų priežiūrai ir administravimui, arba šias funkcijas atliekantys darbuotojai atlieka ir kitas funkcijas.
15. Planuotas IT paslaugų teikimo finansavimo modelis, kai reikalingi asignavimai apskaičiuojami pagal planuojamą teikti IT paslaugų kiekius ir nustatytus įkainius, suderinami su IT paslaugų gavėjais ir perduodami iš IT paslaugų gavėjo į IT paslaugų teikėjo biudžetą, nebuvo įgyvendintas. Taip pat nebuvo užtikrinta, kad, kaip deklaruota, konsolidavimo procesas nepareikalaus papildomų žmogiškųjų išteklių.
16. Asignavimus planuojant neatsižvelgus į nustatytus paslaugų įkainius ir numatomų teikti paslaugų apimtį, neapskaičiuojamas realus asignavimų poreikis centralizuotai teikti IT paslaugas. Tokiu būdu neužtikrinama, kad asignavimai būtų planuojami pagal IT paslaugų gavėjų poreikius. Ministerija turėtų sukurti realiai veikiančią centralizuotai teikiamų IT paslaugų finansavimo modelį, užtikrinantį tvarų reikalingų IT paslaugų teikimą jų gavėjams.

Nustatytų rodiklių nepakanka konsolidavimo proceso naudai vertinti

17. Konsolidavimo proceso tikslas – suvienodinti valstybės IT valdymo procesus, sumažinti jų įsigijimo ir palaikymo sąnaudas ir paslaugų gavėjų poreikius tenkinti centralizuotai

³⁹ Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2019-02-13 raštas Nr. (41.3-91E)-3-585 „Dėl Vyriausybės nutarimo projekto teikimo išvados gauti“.

teikiamomis IT paslaugomis⁴⁰. Norint įvertinti IT infrastruktūros konsolidavimo proceso naudą ir stebėti jo būklės pokyčius, svarbu nustatyti tinkamus rodiklius.

18. Audituojamu laikotarpiu buvo nustatyti rodikliai⁴¹ IT infrastruktūros konsolidavimo procesui vertinti (4 lentelė).

4 lentelė. Informacinių technologijų infrastruktūros proceso vertinimo rodikliai ir laikotarpis, kai jie stebimi

Rodiklis	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Konsoliduotos valstybės informacinių išteklių infrastruktūros dalis nuo visos valstybės valdomos valstybės informacinių išteklių infrastruktūros (proc.)	+				
LRV srities įstaigų, kurių IRT infrastruktūra konsoliduota valstybės informacinių technologijų paslaugų teikėjo valdomoje IRT infrastruktūroje, dalis (proc.)		+	+	+	
Valstybės institucijų, gaunančių konsoliduotų informacinių technologijų paslaugas, dalis (proc.)			+	+	+
Valstybės biudžetinių įstaigų, kurių valdomos sistemos migravusios į naują viešojo sektoriaus debesijos infrastruktūrą, skaičius			+	+	+
Biudžetinių įstaigų, kurioms Valstybės informacinių technologijų paslaugų departamentas konsoliduotai teikia IT paslaugas, skaičius			+	+	+

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Ekonomikos ir inovacijų ministerijos bei Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros planavimo dokumentus

19. Nustatyti rodikliai parodo konsolidavimo procese dalyvaujančių institucijų mastą, tačiau nėra rodiklių, kurie vertintų centralizuotai teikiamų IT paslaugų naudojimo apimtį ir valstybės biudžeto asignavimų taupymą. Tai neleidžia įvertinti numatytų⁴² IT konsolidavimo proceso tikslų pasiekimo.

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos raštuose Vyriausybei nurodoma konsolidavimo proceso nauda visuomenei

- ✓ Įgyvendinus IT infrastruktūros konsolidavimą, ilgalaikėje perspektyvoje tai leistų taupyti valstybės biudžeto lėšas (preliminariais skaičiavimais, per dešimt metų tikimasi sutaupyti iki 100 mln. eurų)⁴³.
- ✓ Užbaigus IT infrastruktūros konsolidavimo procesą, tikimasi pasiekti tvarią IT infrastruktūros plėtrą ir eksploatavimą, už tas pačias lėšas sukuriant nuo 20 proc. iki 35 proc. daugiau naudos⁴⁴.

20. EIM teigimu, proceso stebėsenai buvo pasirinkti realiai apskaičiuojami rodikliai, t. y. buvo žinoma pradinė rodiklių reikšmė, paprasta įvertinti rodiklio pasiekimo lygį. EIM nurodė,

⁴⁰ Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2019-02-13 raštas Nr. (41.3-91E)-3-585 „Dėl Vyriausybės nutarimo projekto teikimo išvadoms gauti“, 2020-02-05 raštas Nr. (4.5-82)-3-443 „Dėl Vyriausybės nutarimo projekto teikimo“.

⁴¹ Ekonomikos ir inovacijų ministro valdymo sričių 2020–2022 m., 2021–2023 m., 2022–2024 m., 2023–2025 m. ir 2024–2026 m. strateginiai veiklos planai ir VSSA 2020–2024 m. metiniai veiklos planai, Ekonomikos ir inovacijų ministro 2022-04-22 įsakymas Nr. 4-630 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos valstybės skaitmeninio plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-002-01-07-04 „Skatinti efektyvų valstybės informacinių išteklių valdymą“ aprašo patvirtinimo“.

⁴² Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2019-02-13 raštas Nr. (41.3-91E)-3-585 „Dėl Vyriausybės nutarimo projekto teikimo išvadoms gauti“.

⁴³ Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2021-03-23 raštas Nr. (4.5-82E)-3-1358 „Dėl Vyriausybės 2015-05-13 nutarimo Nr. 498 pakeitimo projekto“.

⁴⁴ Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022-11-28 raštas Nr. 22-15999 „Dėl Vyriausybės 2015-05-13 nutarimo Nr. 498 pakeitimo projekto“.

kad dėl kainų ir technologijų pokyčių, finansavimo netolygumų neįmanoma tiesiogiai įvertinti sutaupymo, lyginant išlaidas iki konsolidavimo pradžios ir pabaigus konsolidavimą, nes institucijos eksploatuodavo įrangą su pasibaigusia garantija, programinė įranga dažnu atveju nebuvo laiku atnaujinama, tokiu būdu sumažinant išlaidas infrastruktūrai.

21. Ministerija turėtų nustatyti rodiklius, vertinančius IT paslaugų gavėjų naudojimąsi centralizuotai teikiamomis IT paslaugomis, valstybės biudžeto asignavimų taupymą. Taip būtų sudarytos galimybės objektyviai įvertinti konsolidavimo proceso naudą ir imtis veiksmų jai didinti.

1.2. Vykdoma konsolidavimo proceso stebėseną neapima visų tikslų pasiekimo vertinimo

22. Siekiant užtikrinti efektyvų IT infrastruktūros konsolidavimo proceso įgyvendinimą, turi būti nuolat stebimi ir analizuojami proceso įgyvendinimo rezultatai ir laiku priimami reikalingi sprendimai procesui tobulinti.
23. EIM kasmet analizuoja VSSA pateiktą informaciją⁴⁵ apie sudarytas IT paslaugų teikimo sutartis, teikiamų paslaugų apimtį, konsoliduotos IRT infrastruktūros platformos ir IT paslaugų pasiekiamumą, IT paslaugų gavėjams teikiamų paslaugų kokybės vertinimą ir kt.
24. Nuo 2022 m. pagrindinis rodiklis, kuriuo vertinamas konsolidavimo proceso tikslų pasiekimas, – valstybės institucijų, gaunančių konsoliduotų IT paslaugas, dalis. 2022–2024 m. rodiklio reikšmės buvo pasiektos. Valstybės institucijų, sudariusių IT paslaugų teikimo sutartis, skaičius kasmet didėjo. Esminis pokytis įvyko 2023 metais, kai pasirašyta 48 proc. (127 iš 263⁴⁶) visų IT paslaugų teikimo sutarčių (5 lentelė).

5 lentelė. Valstybės institucijų, pasirašiusių IT paslaugų sutartis, skaičius ir rodiklio pasiekimas

	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Valstybės institucijų, pasirašiusių IT paslaugų teikimo sutartis, skaičius	14	72	115	242	263
		+58	+43	+127	+21
Valstybės institucijų, gaunančių konsoliduotų informacinių technologijų paslaugas, dalis (proc.):					
Siektina reikšmė	x	x	18	43	52
Rodiklio reikšmės pasiekimas			✓	✓	✓

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal teisės aktų nuostatas ir Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros informaciją

25. Atsižvelgdama į stebėsenos rezultatus, EIM inicijavo teisės aktų pakeitimus, kuriais padidino centralizuotai teikiamų IT paslaugų gavėjų skaičių, jiems centralizuotai teikiamų IT paslaugų apimtį ir kt.
26. Planuota, kad institucijos naudosis IT paslaugų teikėjo centralizuotai teikiamomis paslaugomis, bus taupomi valstybės biudžeto asignavimai, tačiau nėra numatytų siektinų pokyčio vertinimo reikšmių. Rodiklis, vertinantis centralizuotai teikiamų IT paslaugų

⁴⁵ Valstybės informacinių technologijų paslaugų departamento 2020–2023 m. veiklos ataskaitos, VSSA 2020–2024 m. metinės veiklos ataskaitos.

⁴⁶ IT paslaugų teikimo sutartys pasirašytos iki 2024-12-31.

gavėjų kiekį, neparodo, kokia apimtimi jie naudojami reikalingomis IT paslaugomis, pavyzdžiui, 2024 m. pabaigoje 12 proc. (30 iš 263) IT paslaugų gavėjų nesinaudojo nė viena paslauga ar naudojos tik IRT projektavimo, migravimo ir konsultavimo paslaugomis⁴⁷.

27. Vykdamas konsolidavimo proceso stebėseną, nėra galimybės objektyviai įvertinti jo naudos, nes nenustatyta, kokia apimtimi turėtų būti naudojamos centralizuotai teikiamomis IT paslaugomis ir kiek sutaupoma valstybės biudžeto asignavimų. Konsolidavimo procesas turėtų būti vertinamas ir tobulinamas žinant, kaip sekasi įgyvendinti numatytus tikslus.

2. TOBULINTINA VALSTYBĖS INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ INFRASTRUKTŪROS, DUOMENŲ IR INFORMACINIŲ SISTEMŲ SAUGA

28. Siekiant užtikrinti institucijų valdomų duomenų ir informacinių sistemų efektyvų valdymą, apsaugą ir veiklos tęstinumą, svarbu tinkamai įvertinti jų svarbą. Svarbos vertinimu nustatoma, kurie duomenys ir informacinės sistemos yra kritiškai svarbūs institucijos ar visos valstybės funkcijoms vykdyti.
29. Laikėmės nuostatos, kad institucijų valdomų duomenų ir informacinių sistemų svarba įvertinta tinkamai, kai:
 - ✓ patvirtinta Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo metodika⁴⁸ ir joje pateikiama informacija, kaip įvertinti ir apskaičiuoti duomenų pažeidimo poveikio lygį; visoms institucijoms, kurios valdo valstybės duomenis ir informacines sistemas, yra suprantama, kaip įvertinti jų pažeidimo poveikio lygį valstybei, institucijoms ir gyventojams;
 - ✓ visi valstybės duomenų ir informacinių sistemų valdytojai atnaujina duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimus, kurie yra pagrįsti skaičiavimais⁴⁹; EIM peržiūri ir įvertina institucijų atliktus duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo rezultatus⁵⁰; nustačiusi neatitikimų, teikia pastabas ir suderina vertinimo rezultatus⁵¹; VSSA turi informaciją apie visų institucijų valdomų duomenų ir informacinių sistemų svarbą⁵².

⁴⁷ Paslaugos tiesiogiai reikalingos migravimo procesui – teikiamos automatiškai pasirašius IT paslaugų teikimo sutartį (IRT projektavimo, migravimo ir konsultavimo paslaugos).

⁴⁸ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2023-07-19 įsakymas Nr. 4-418 „Dėl Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo metodikos patvirtinimo“.

⁴⁹ Vyriausybės 2023-07-19 nutarimas Nr. 576 „Dėl Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2 p.

⁵⁰ Vyriausybės 2024-05-15 nutarimu Nr. 349 patvirtinta Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo tvarka, 7, 16, 17, 18 p.

⁵¹ Ten pat.

⁵² Vyriausybės 2024-05-15 nutarimu Nr. 349 patvirtinta Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo tvarka, 7 p.

2.1. Valstybės duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo metodika turi trūkumų

30. Siekiant tinkamai įvertinti institucijų valdomų duomenų ir informacinių sistemų svarbą, turi būti patvirtinta VII svarbos vertinimo metodika ir joje išsamiai reglamentuotas svarbos vertinimo procesas.
31. Duomenys ir informacinės sistemos pagal duomenų svarbą, kuri nustatoma atsižvelgiant į galimą duomenų prieinamumo, vientisumo ir konfidencialumo pažeidimo poveikį valstybei, institucijoms ir gyventojams, yra šių rūšių⁵³: ypatingos svarbos, svarbūs, vidutinės svarbos ir mažos svarbos (6 lentelė).

6 lentelė. Valstybės informacinių išteklių svarbos rūšys

Nr.	VII svarbos rūšies pavadinimas	Poveikis
1.	Ypatingos svarbos VII – informacinės sistemos, kuriose esančių duomenų prieinamumo, vientisumo ir konfidencialumo pažeidimo poveikis sukelia padarinius institucijoms; visai valstybei;	poveikis daugiau negu 5 apskrityse, daugiau negu 50 procentų gyventojų ar institucijų;
2.	Svarbūs VII – informacinės sistemos, kuriose esančių duomenų prieinamumo, vientisumo ir konfidencialumo pažeidimo poveikis sukelia padarinius didelei valstybės, institucijų ir gyventojų daliai;	poveikis 2–5 apskrityse, 6–50 procentų gyventojų ar institucijų;
3.	Vidutinės svarbos VII – informacinės sistemos, kuriose esančių duomenų prieinamumo, vientisumo ir konfidencialumo pažeidimo poveikis sukelia padarinius institucijoms; nedidelei valstybės, institucijų ir gyventojų daliai;	poveikis keliose vienos apskrities savivaldybėse, 1–5 procentų gyventojų ar institucijų;
4.	Mažos svarbos VII – informacinės sistemos, kuriose esančių duomenų prieinamumo, vientisumo ir konfidencialumo pažeidimo poveikis sukelia padarinius pavienėms institucijoms ar pavieniams fiziniams asmenims.	poveikis ne daugiau kaip vienos apskrities savivaldybei, iki 1 procento gyventojų ar institucijų.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Informacinių išteklių valdymo įstatymą

32. Nuo 2023 m. liepos mėn.⁵⁴ duomenų ir informacinių sistemų svarba turėtų būti įvertinama pagal tai, kokius padarinius valstybei, jos institucijoms ir (ar) gyventojams gali sukelti šių duomenų konfidencialumo, vientisumo ir (ar) prieinamumo pažeidimas šiose VII poveikio srityse⁵⁵:

- ✓ gynybos, nacionalinio saugumo ir žvalgybos;
- ✓ tarptautinių santykių ir tarptautinės prekybos;
- ✓ viešojo saugumo ir teisėsaugos;
- ✓ prekybos, ekonomikos ir viešųjų finansų;
- ✓ viešųjų ir administracinių paslaugų.

⁵³ Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas, 7 str. 1 d., 1-4 p.

⁵⁴ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2023-07-19 įsakymas Nr. 4-418 „Dėl Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo metodikos patvirtinimo“.

⁵⁵ Vyriausybės 2024-10-30 nutarimas Nr. 907 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“, 9 p.

33. Metodikoje⁵⁶ nurodytos VII poveikio sritys, jų pogrupiai ir duomenų konfidencialumo, vientisumo ir prieinamumo pažeidimo poveikio lygiai, pagal kuriuos nustatoma duomenų ir informacinių sistemų svarba. Ji priklauso nuo galimo duomenų pažeidimo poveikio lygio valstybei, institucijoms ir gyventojams. Tačiau metodikoje⁵⁷ nepateikti naudojamų sąvokų apibrėžimai: finansiniai nuostoliai, dėl kurių gyventojai susidurs su jų gyvenimo būdui įtakos turinčiais sunkumais; galima grėsmė viešajam saugumui; gyventojai gali susidurti su žmogaus teisių ar pagrindinių laisvių pažeidimais ir kt. Taip pat metodikoje neregamentuota, kokius veiksmus reikėtų įvertinti ir kaip apskaičiuoti jų įtaką nustatant galimą pažeidimo poveikio lygį viešojo saugumo, viešųjų finansų, viešųjų ir administracinių paslaugų ir kitoms sritims (7 lentelė).

7 lentelė. Duomenų konfidencialumo, vientisumo ir prieinamumo pažeidimo poveikio lygių pavyzdžiai

Poveikio srities pavadinimas	Poveikio srities pogrupio pavadinimas	Poveikio lygio pavadinimas			
		Žemas	Vidutinis	Aukštas	Ypač aukštas
A4. Prekyba, ekonomika ir viešieji finansai	A4.3. Poveikis fizinių asmenų finansams ir turtui	Nėra poveikio arba iki 1 proc. valstybės gyventojų gali patirti nedidelių, ypatingų sunkumų nesukeliančių finansinių nuostolių.	Ne daugiau kaip 5 proc. valstybės gyventojų gali patirti finansinių nuostolių, dėl kurių susidurs su trumpalaikiais (iki pusės metų) jų gyvenimo būdui įtakos turinčiais nepatogumais.	Daugiau negu 5 proc., bet ne daugiau kaip 50 proc. valstybės gyventojų gali patirti finansinių nuostolių, dėl kurių susidurs su trumpalaikiais (iki pusės metų) jų gyvenimo būdui įtakos turinčiais sunkumais.	Daugiau kaip 50 proc. valstybės gyventojų gali patirti finansinių nuostolių, dėl kurių susidurs su trumpalaikiais (iki pusės metų) jų gyvenimo būdui įtakos turinčiais sunkumais.
A3. Viešasis saugumas ir teisėsauga	A3.1. Poveikis viešajam saugumui	Nėra poveikio arba galima grėsmė viešajam saugumui ne daugiau kaip vienoje vienos apskrities savivaldybėje.	Galima grėsmė viešajam saugumui daugiau negu vienoje vienos apskrities savivaldybėje.	Galima grėsmė viešajam saugumui daugiau negu vienoje, bet ne daugiau kaip 5 apskrityse.	Galima grėsmė viešajam saugumui daugiau negu 5 apskrityse.
A3. Viešasis saugumas ir teisėsauga	A3.5. Poveikis žmogaus teisėms ir laisvėms	Nėra poveikio arba iki 1 proc. valstybės gyventojų gali susidurti su žmogaus teisių ar pagrindinių laisvių pažeidimais.	Daugiau negu 1 proc., bet ne daugiau kaip 5 proc. valstybės gyventojų gali susidurti su žmogaus teisių ar pagrindinių laisvių pažeidimais.	Daugiau negu 5 proc., bet ne daugiau kaip 50 proc. valstybės gyventojų gali susidurti su žmogaus teisių ar pagrindinių laisvių pažeidimais.	Daugiau 50 proc. valstybės gyventojų gali susidurti su žmogaus teisių ar pagrindinių laisvių pažeidimais.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo metodiką

⁵⁶ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2023-07-19 įsakymas Nr. 4-418 „Dėl Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo metodikos patvirtinimo“, 1 priedas.

⁵⁷ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2023-07-19 įsakymas Nr. 4-418 „Dėl Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo metodikos patvirtinimo“.

34. EIM informavo⁵⁸, kad nėra detalių duomenų konfidencialumo, vientisumo ir prieinamumo pažeidimo poveikio lygių aprašymų. Duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimai atliekami ekspertiniu būdu.
35. Siekiant tinkamai įvertinti duomenų ir informacinių sistemų svarbą, jų valdytojams turi būti aiški ir suprantama svarbos vertinimo metodika. Registrų ir valstybės informacinių sistemų valstybės registre 76 institucijos, sudariusios IT paslaugų teikimo sutartis su VSSA, yra nurodytos kaip informacinių sistemų valdytojos.
36. Siekdami įvertinti, ar metodikoje⁵⁹ aprašytas duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo procesas yra aiškus, apklausėme visas 76 institucijas. 30 proc. (21 iš 72⁶⁰) institucijų nurodė metodikos trūkumus ir sunkumus, kai reikia vertinti duomenų ir informacinių sistemų konfidencialumo, vientisumo ir prieinamumo pažeidimo poveikio lygius ir pagal juos nustatyti duomenų ir informacinių sistemų svarbą (pavyzdys).

Institucijų pastabos dėl Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo metodikos taikymo

- ✓ A institucija informavo, kad pats VII vertinimas gali būti subjektyvus ir priklausantis nuo vertintojų ir jų sugebėjimo surinkti, apdoroti ir pateikti informaciją. Institucija, atlikdama vertinimą, negalėjo pagal kompetenciją įvertinti, kokį realų poveikį kitų institucijų veiklai turėtų registro duomenų konfidencialumo, vientisumo ar prieinamumo pažeidimai.
 - ✓ B institucija informavo, kad metodika apima plačias nacionalinio lygio veiklos sritis, pradedant žvalgybos ir gynybos operacijomis ir baigiant fizinių asmenų reputacija. Kyla abejonių, ar kiekviena atskira institucija gali objektyviai nustatyti galimas įtakas ir grėsmes nacionaliniu lygiu pagal kiekvieną valdomą duomenų rinkinį. Esant subjektyvumui, tikėtinas sistemų reikšmingumo pervertinimas arba atvirkščiai – neįvertinimas.
 - ✓ C institucija informavo, kad metodikos taikymas nėra visiškai aiškus: svarbos metodikoje pateikti vertinimo aprašymai buvo bendro pobūdžio, nepakankamai tiksliai ir objektyviai įvertintas tam tikrų informacinių sistemų specifinis poveikis.
 - ✓ D institucija informavo, kad nėra aišku, kaip įvertinti galimus finansinius nuostolius dėl IS informacijos prieinamumo pažeidimo, t. y. kaip apskaičiuoti visą tikėtiną delspinigių sumą, kuri gali susidaryti laiku neapmokėjus sąskaitos.
-

37. Nepakankamai reglamentavus institucijų valdomų duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo procesą, sudaromos prielaidos subjektyviam svarbos vertinimui. Tokiu būdu atsiranda rizika aukštesnės svarbos duomenis ir informacines sistemas įvertinti žemesniu lygiu ir jų saugojimui taikyti mažesnius saugos reikalavimus.
38. EIM turėtų papildyti duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo metodiką, joje nurodydama, kokius veiksnius ir kaip reikėtų įvertinti nustatant galimą duomenų pažeidimo poveikio lygį valstybei, institucijoms ir gyventojams. Tokiu būdu būtų sudarytos prielaidos objektyvesniam duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimui.

2.2. 44 proc. institucijų neatnaujino 41 proc. jų valdomų duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo

39. Pagal VII svarbos vertinimo rezultatus formuojama VII saugos politika, nustatomos sutarčių su informacinių technologijų paslaugų teikėjais sąlygos, priimami sprendimai dėl

⁵⁸ 2024-12-06 el. paštu EIM pateikta informacija dėl informacinių sistemų ir duomenų svarbos vertinimo.

⁵⁹ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2023-07-19 įsakymas Nr. 4-418 „Dėl Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo metodikos patvirtinimo“.

⁶⁰ 4 institucijos registre nurodytos kaip IS valdytojos, tačiau jų nevaldo.

naudojimosi debesijos paslaugomis, todėl reikia užtikrinti laiku atliekamą institucijų valdomų duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimą.

40. Siekiant tinkamai valdyti duomenis ir informacines sistemas, reikia ne tik nustatyti jų svarbą, bet ir periodiškai atnaujinti svarbos vertinimą. Vyriausybė įpareigojo⁶¹ institucijas valdančias informacines sistemas iki 2024 m. vasario mėn. atlikti informacinių sistemų svarbos vertinimą pagal naują metodiką⁶².
41. Institucijos, atlikusios jų valdomų duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimą, jo rezultatus teikia EIM. Ministerija, gavusi svarbos vertinimo rezultatus, juos peržiūri ir įvertina jų atitiktį metodikos reikalavimams. Nustačiusi neatitikimų, EIM teikia pastabas institucijoms. Institucijoms patikslinus informacinių sistemų svarbos vertinimą, EIM suderina vertinimo rezultatus.
42. Vertinome, ar visos institucijos⁶³, kurios yra duomenų ir informacinių sistemų valdytojos, atnaujiną jų svarbos vertinimą. Iki 2025 m. kovo mėn. Nustatėme, kad 44 proc. (32 iš 72⁶⁴) institucijų neatnaujiną 41 proc. (127 iš 307) jų valdomų informacinių sistemų svarbos vertinimo⁶⁵.
43. Institucijos, kurios neatnaujiną jų valdomų informacinių sistemų svarbos vertinimo, nurodė šias pagrindines priežastis: didelė darbuotojų, kurie tiesiogiai vykde eksploatavimo ir atnaujinimo įteisinimo procedūras, kaita; ilgas IS svarbos vertinimo rezultatų derinimo su EIM procesas ir kt.
44. Neatnaujiną 41 proc. (127 iš 307) duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo, valstybė neturi aktualios informacijos, be kurios sudėtinga pasirinkti tinkamus duomenų ir informacinių sistemų saugojimo sprendimus. EIM ir VSSA turėtų vertinti priežastis, kodėl ne visos institucijos atnaujiną jų valdomų duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimą, ir imtis priemonių nustatytoms priežastims šalinti.

2.3. Neapibrėžtos Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros ir valstybinių duomenų centrų valdytojų atsakomybės teikiant informacinių technologijų infrastruktūros laikymo valstybiniame duomenų centre paslaugas

45. Siekiant užtikrinti informacinių technologijų infrastruktūros, jose esančių duomenų ir informacinių sistemų saugą, svarbu sudaryti paslaugų teikimo sutartis, jose apibrėžti teikiamų IT paslaugų parametrus⁶⁶ ir VSSA bei valstybinių duomenų centrų valdytojų atsakomybes.

⁶¹ Vyriausybės 2023-07-19 nutarimas Nr. 576 „Dėl Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2 p.

⁶² Ekonomikos ir inovacijų ministro 2023-07-19 įsakymas Nr. 4-418 „Dėl Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo metodikos patvirtinimo“.

⁶³ Institucijos, sudariusios centralizuotai teikiamų IT paslaugų sutartis su VSSA.

⁶⁴ 4 institucijos registre nurodytos kaip IS valdytojos, tačiau jų nevaldo.

⁶⁵ VSSA nurodė, kad iš viso Registrų ir valstybės informacinių sistemų registre yra 398 IS, iš jų 299 (75 proc.) svarbos vertinimas yra atnaujintas.

⁶⁶ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2020-04-20 įsakymas Nr. 4-241 „Dėl Centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų katalogo patvirtinimo“.

46. Laikėmės nuostatos, kad techninės įrangos laikymo valstybiniame duomenų centre paslaugos teikiamos tinkamai, kai valstybinių duomenų centrų valdytojai paskirti valstybės IT paslaugų teikėjais, centralizuotai teikiančiais IT paslaugas⁶⁷; techninės įrangos laikymo valstybiniame duomenų centre paslauga teikiama pagal VSSA ir valstybinių duomenų centrų valdytojų pasirašytas IT paslaugų teikimo sutartis⁶⁸; valstybinio duomenų centro valdytojai yra parengę ir patvirtinę saugumo politikos ir jos įgyvendinimo dokumentus⁶⁹.
47. Ypatingos svarbos ir svarbūs VII privalo būti laikomi valstybiniuose duomenų centruose⁷⁰. Vidutinės svarbos ir mažos svarbos VII gali būti laikomi privačiuose duomenų centruose. VSSA techninę įrangą, kurioje talpinamos konsoliduotų institucijų informacinės sistemos ir duomenys, laiko dviejuose valstybiniuose duomenų centruose. Šių duomenų centrų valdytojai⁷¹ yra pasitvirtinę valstybinio duomenų centro saugumo politiką ir jos įgyvendinimo dokumentus.
48. Techninės įrangos laikymo valstybiniame duomenų centre IT paslaugos Kertiniame valstybės telekomunikacijų centre ir AB Lietuvos radijo ir televizijos centre pradėtos teikti 2020 m. pagal pasirašytas nekilnojamojo turto nuomos ar panaudos sutartis⁷². Tokio tipo sutartys neatitinka teikiamų paslaugų turinio.
49. Šiose sutartyse nenurodyti teikiamų paslaugų parametrai, nors IT paslaugų gavėjas bet kuriuo metu turėtų galėti patikrinti, kokios apimties ir (arba) kokios kokybės IT paslaugos jam yra teikiamos⁷³. Nenurodžius teikiamų IT paslaugų parametrų, IT paslaugų gavėjas negali įsitikinti teikiamų paslaugų kokybe. Taip pat nekilnojamojo turto nuomos ar panaudos sutartyse neaptariama informacija apie teises į IT programinę įrangą, asmens duomenų tvarkymą, draudžiamus naudojimosi IT paslaugomis būdus, atsakomybę už netinkamą informacinių technologijų infrastruktūros ir joje esančių konsoliduotų institucijų duomenų saugojimą, laikymą ir kt.
50. Valstybiniai duomenų centrai IT paslaugų tiekėjais, centralizuotai teikiančiais IT paslaugas, paskirti 2024-10-30, t. y. praėjus daugiau nei 4 m. nuo paslaugų teikimo pradžios. 2025 m. vasario mėn. jų teikiamų techninės įrangos laikymo valstybiniame duomenų centre IT paslaugų aprašymai įtraukti į teikiamų IT paslaugų katalogą.⁷⁴ VSSA informavo, kad sutartys su valstybinių duomenų centrų valdytojais sudarytos pagal tuo metu galiojusį teisinį reguliavimą.

⁶⁷ Vyriausybės 2024-05-15 nutarimas Nr. 349 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“, 4 p.

⁶⁸ Vyriausybės 2024-05-15 nutarimu Nr. 349 patvirtintas Centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų teikimo tvarkos aprašas, 8 p.

⁶⁹ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2023-05-10 įsakymu Nr. 4-249 patvirtinto aprašo „Techniniai ir organizaciniai reikalavimai, taikomi valstybiniam duomenų centrui ir Lietuvos Respublikoje ar kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (ar) šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) valstybėse narėse esantiems duomenų centrui, kuriuose laikomi valstybės informaciniai ištekliai“ III skyrius „Valstybinių duomenų centrų organizaciniai reikalavimai“, 13.1–13.6 p.

⁷⁰ Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas, 45 str. 1 d.

⁷¹ Kertinis valstybės telekomunikacijų centras ir AB Lietuvos radijo ir televizijos centras.

⁷² Kertinio valstybės telekomunikacijų centro ir IVPK 2020 m. pasirašyta Valstybės turto panaudos sutartis; AB Lietuvos radijo ir televizijos centro ir IVPK 2020 m. pasirašyta Nekilnojamojo turto (negyvenamosios paskirties patalpų) nuomos paslaugų pirkimo sutartis.

⁷³ Vyriausybės 2024-10-30 nutarimu Nr. 907 patvirtintas Centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų teikimo tvarkos aprašas, 8.13 p.

⁷⁴ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2020-04-20 įsakymas Nr. 4-241 „Dėl centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų katalogo patvirtinimo“.

51. Techninės įrangos laikymo valstybiniame duomenų centre paslaugų teikimas yra svarbus sklandžiam IT infrastruktūros konsolidavimo procesui užtikrinti. Nesudarius techninės įrangos laikymo valstybiniame duomenų centre IT paslaugų teikimo sutarties, nenurodžius teikiamos paslaugos parametrų ir neapibrėžus VSSA ir valstybinių duomenų centrų valdytojų atsakomybių, neaišku, kokia paslauga yra teikiama, ir neužtikrinama sutarties šalių atsakomybė, nes nenustatyta, kas už ką atsako.
52. VSSA ir valstybinių duomenų centrų valdytojai turėtų sudaryti techninės įrangos laikymo valstybiniame duomenų centre paslaugų teikimo sutartį, kuriose turėtų būti numatyti teikiamų paslaugų parametrai, atsakomybė už IT infrastruktūros ir joje esančių konsoliduotų institucijų duomenų saugojimą ir laikymą, taip pat pareigos ir teisės naudojant ir saugant valstybės duomenis ir kt. Audito metu prasidėjo pokyčiai – 2025 m. balandžio mėn. VSSA su AB Lietuvos radijo ir televizijos centru sudarė IT paslaugų teikimo sutartį, kurioje numatyti teikiamų paslaugų parametrai, sutarties šalių atsakomybės ir kt.

3. NEUŽTIKRINAMAS CENTRALIZUOTAS VISŲ INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS IR JŲ NAUDOJIMAS

53. Siekiant, kad konsolidavimo procesas būtų efektyvus ir rezultatyvus, svarbu užtikrinti paslaugų gavėjams reikalingų, standartizuotų paslaugų centralizuotą teikimą, vertinti jų kokybę ir nuolat jas tobulinti, taip skatinant IT paslaugų gavėjus jomis naudotis. Taip pat svarbu, kad IT paslaugų gavėjai aktyviai naudotųsi jiems reikalingomis centralizuotai teikiamomis IT paslaugomis.
54. Laikėmės nuostatos, kad užtikrinamas tinkamas paslaugų gavėjams reikalingų centralizuotų IT paslaugų teikimas, kai:
 - ✓ įvertintas IT paslaugų gavėjams reikalingų IT paslaugų poreikis ir jos įtrauktos į teikiamų IT paslaugų katalogą⁷⁵; EIM patvirtino centralizuotai teikiamų IT paslaugų katalogą⁷⁶; VSSA iš tikrųjų teikia⁷⁷ visas į teikiamų IT paslaugų katalogą įtrauktas IT paslaugas, o EIM vertina VSSA teikiamų IT paslaugų atitiktį kataloge nustatytiems reikalavimams⁷⁸;
 - ✓ visi centralizuotai teikiamų IT paslaugų gavėjai naudojami⁷⁹ jiems reikalingomis VSSA centralizuotai teikiamomis IT paslaugomis; VSSA atlieka IT paslaugų naudojimo

⁷⁵ Vyriausybės 2015-05-13 nutarimas Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“ 5 p., 19 eil.

⁷⁶ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2020-04-20 įsakymas Nr. 4-241 „Dėl Centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų katalogo patvirtinimo“.

⁷⁷ Vyriausybės 2024-05-15 nutarimu Nr. 349 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“ patvirtintas Centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų teikimo tvarkos aprašas, 8.12 p.

⁷⁸ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2020-04-20 įsakymas Nr. 4-241 „Dėl Centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų katalogo patvirtinimo“, 5 p.

⁷⁹ Vyriausybės 2015-05-13 nutarimas Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“, 6.1.3 p.; Vyriausybės 2024-05-15 nutarimas Nr. 349 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“, 5.4 p.

stebėseną⁸⁰, kasmet analizuoja priežastis, kodėl IT paslaugų gavėjai nesinaudoja teikiamomis IT paslaugomis ir, atsižvelgdama į stebėsenos rezultatus, priima sprendimus dėl IT paslaugų teikimo tobulinimo; centralizuotai teikiamų IT paslaugų gavėjai neįsigyja IT paslaugų iš kitų išorės teikėjų, jei jas centralizuotai teikia VSSA.

3.1. Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra neteikia 22 proc. vertintų informacinių technologijų paslaugų

55. Svarbu užtikrinti, kad visos į katalogą įtrauktos IT paslaugos būtų iš tikrųjų teikiamos ir būtų periodiškai vertinama paslaugų atitiktis kataloge nustatytiems reikalavimams. Atlikus galimybių studiją⁸¹, buvo nustatytas IT paslaugų gavėjams reikalingų IT paslaugų poreikis ir pasiūlytos IT paslaugų grupės, kurias būtų galima teikti centralizuotai.
56. Centralizuotai teikiamų IT paslaugų katalogas pirmą kartą buvo patvirtintas 2020 m. balandžio mėn. Jame nurodytos teikiamos IT paslaugos ir pateikiami detalūs jų aprašymai⁸². Katalogas, esant poreikiui, peržiūrimas, į jį įtraukiant naujas paslaugas. 2024 m. pabaigoje kataloge buvo nurodyta 40 VSSA centralizuotai teikiamų IT paslaugų.
57. EIM turi vertinti VSSA teikiamų paslaugų atitiktį IT paslaugų kataloge nustatytiems reikalavimams⁸³. Pagrindiniu paslaugų atitikties kataloge nustatytiems reikalavimams kriterijumi numatytas paslaugų pasiekiamumas. VSSA rengia ir EIM teikia ataskaitas⁸⁴, kuriose nurodomi IT paslaugų gavėjų užsakytų ir jiems VSSA suteiktų paslaugų pasiekiamumo rezultatai. 2021–2023⁸⁵ m. paslaugų pasiekiamumo rodikliai buvo pasiekti.
58. Vertinome, ar VSSA centralizuotai teikia 45 proc. (18 iš 40) auditorių atrinktų IT paslaugų kataloge nurodytų paslaugų. Nustatėme, kad agentūra 2024 m. neteikė 22 proc. (4 iš 18) atrinktų paslaugų (8 lentelė).

8 lentelė. Į informacinių technologijų paslaugų katalogą įtrauktos paslaugos, kurių Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra neteikė

Eil. Nr.	IT paslaugos pavadinimas	IT paslaugos aprašymas
1	Duomenų bazių valdymo sistemos priežiūros paslauga	Programinės įrangos diegimas, incidentų sprendimas, veikimo atkūrimas, problemų analizė ir gerinimo veiksmų inicijavimas.
2	Spausdinimo paslauga	Spausdintuvai ir jų priežiūra.
3	Lokalių tinklų priežiūros paslauga	Tinklo įrangos gedimų identifikavimas ir šalinimas, stabilaus veikimo užtikrinimas.
4	Techninės įrangos talpinimas valstybiniame duomenų centre	Paslaugų gavėjo techninės įrangos talpinimas duomenų centrų infrastruktūroje (spintoje).

⁸⁰ Vyriausybės 2024-05-15 nutarimu Nr. 349 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“ patvirtintas Centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų teikimo tvarkos aprašas, 6.6 p.

⁸¹ Valstybės informacinių technologijų infrastruktūros, planuojamos finansuoti ES struktūrinių fondų paramos lėšomis 2014–2020 metų laikotarpiu, tendencijų ir perspektyvų vertinimo paslaugos.

⁸² Ekonomikos ir inovacijų ministro 2020-04-20 įsakymo Nr. 4-241 „Dėl Centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų katalogo patvirtinimo“ priedai.

⁸³ Ekonomikos ir inovacijų ministro 2020-04-20 įsakymas Nr. 4-241 „Dėl Centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų katalogo patvirtinimo“, 5 p.

⁸⁴ VITC metinės veiklos ataskaitos.

⁸⁵ VITC 2024 m. ataskaita iki 2025-05-02 nebuvo parengta.

Eil. Nr.	IT paslaugos pavadinimas	IT paslaugos aprašymas
Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros informaciją		

59. VSSA nurodė, kad techninės įrangos talpinimo valstybiniame duomenų centre paslauga nebuvo teikiama, nes jame nebuvo papildomų spintų reikalingoms paslaugoms teikti. Paslaugą planuojama pradėti teikti 2025 m. Kitų paslaugų VSSA neteikia, nes neskirtas finansavimas centralizuotai teikti IT paslaugas (IT specialistų darbo užmokesčiui).
60. VSSA teikiant ne visas į IT paslaugų katalogą įtrauktas paslaugas, neužtikrinamas standartizuotų IT paslaugų teikimas, kiekviena institucija paslaugomis rūpinasi individualiai. Paslaugas teikia institucijos IT specialistai arba jos įsigyjamos iš išorės teikėjų viešųjų pirkimų būdu, kaip ir prieš prasidedant konsolidavimo procesui.

3.2. Paslaugų gavėjai vangiai naudojami centralizuotai teikiamomis informacinių technologijų paslaugomis

61. Paslaugų gavėjai turi naudotis VSSA centralizuotai teikiamomis IT paslaugomis⁸⁶. Jeigu VSSA centralizuotai neteikia paslaugų gavėjams reikalingų IT paslaugų, jie šias paslaugas gali įsigyti viešųjų pirkimų būdu⁸⁷.
62. Siekdami įvertinti, ar institucijos naudojami VSSA centralizuotai teikiamomis IT paslaugomis, atsirinkome 45 proc. (52 iš 115) paslaugų gavėjų, kurie su VSSA IT paslaugų teikimo sutartis sudarė iki 2022-12-31. Analizavome, kokia apimtimi 2024 m. pabaigoje atrinkti paslaugų gavėjai naudojami 45 proc. (18 iš 40) atrinktų kataloge nurodytų IT paslaugų (9 lentelė).

9 lentelė. Atrinktų centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų naudojimas 2024 m. pabaigoje

IT paslaugos pavadinimas	Paslaugų gavėjų, kurie naudojami centralizuotai teikiamomis paslaugomis ⁸⁸ , proc.
Srauto apkrovos paskirstymo paslauga	6,3
Kompiuterinių darbo vietų priežiūros paslauga	9,6
Operacinių sistemų priežiūros paslauga	10,0
Kompiuterinės darbo vietos programinė įranga	13,7
Kompiuterinės darbo vietos įranga	14,6
Konteinerių valdymo platforma	60,0
Internetinių programų ugniasienė	61,5
Saugykla rezervinėms duomenų kopijoms – valstybiniai duomenų centrai; Saugykla rezervinėms duomenų kopijoms – ne Lietuvos teritorijoje esantys duomenų centrai	72,2

⁸⁶ Vyriausybės 2024-05-15 nutarimas Nr. 349 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“, 5.4 p.

⁸⁷ Vyriausybės 2024-05-15 nutarimu Nr. 349 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“ patvirtintas Centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų teikimo tvarkos aprašas, 19 p.

⁸⁸ Vidutiniškai institucija naudojami 47 proc. centralizuotai teikiamų jai reikalingų IT paslaugų.

IT paslaugos pavadinimas	Paslaugų gavėjų, kurie naudojami centralizuotai teikiamomis paslaugomis ⁸⁸ , proc.
Standartinių parametrų virtualios mašinos	77,3
S3 objektinės saugyklos didelės talpos	84,2
Nestandardinių parametrų virtualios mašinos	85,7
Konsultavimo paslauga (konsultacijos debesijos platformos naudojimo klausimais); IRT projektavimo, migravimo paslauga	Teikiamos automatiškai ⁸⁹
Duomenų bazių valdymo sistemos priežiūros paslauga; Spausdinimo paslauga; Lokalių tinklų priežiūros paslauga; Techninės įrangos talpinimas duomenų centruose	Neteikiamos
Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros ir informacinių technologijų paslaugų gavėjų apklausos duomenis	

63. Iš vertinimui atrinktų 18 IT paslaugų VSSA neteikia keturių paslaugų⁹⁰, dvi paslaugas⁹¹ teikia automatiškai, pasirašius IT paslaugų sutartį. Likusiomis 12 VSSA centralizuotai teikiamų IT paslaugų naudojamosi vangiai, 42 proc. (5 iš 12) paslaugų naudojosi mažiau nei 15 proc. paslaugų gavėjų. Institucijoms, kurios nesinaudojo centralizuotai teikiamomis IT paslaugomis, jų teikimą užtikrina institucijos IT specialistai arba jos šias paslaugas įsigyja viešųjų pirkimų būdu. EIM ir VSSA neturi informacijos, kiek institucijos panaudoja pinigų IT paslaugoms įsigyti viešųjų pirkimų būdu, kurias centralizuotai teikia VSSA.
64. Institucijos nurodė šias priežastis, kodėl jos nesinaudojo į IT paslaugų katalogą įtrauktomis ir centralizuotai teikiamomis IT paslaugomis: pačių institucijų IT specialistai turi kompetencijų teikti paslaugas; institucijos turi galiojančias sutartis su išorės IT paslaugų teikėjais; VSSA negali suteikti visiems paslaugų gavėjams kompiuterinių darbo vietų priežiūros, programinės įrangos, kompiuterinės darbo vietos įrangos ir kt. paslaugų.
65. 33 proc. (17 iš 52) atrinktų IT paslaugų gavėjų viešųjų pirkimų būdu įsigijo bent vieną IT paslaugą, kurią teikia VSSA. Jie nurodė šias priežastis: IT paslaugų teikimo sutartis sudaryta prieš IT paslaugų sutarties pasirašymą su VSSA; skubiai reikalinga IT paslauga; institucijos padaliniai išsidėstę po visą Lietuvą, todėl kompiuterinės darbo vietos priežiūra nebūtų operatyvi ir neužtikrintų sklandaus darbo. Tokiu būdu neišnaudojamos konsolidavimo proceso metu sukurtos techninės galimybės.
66. Siekiant užtikrinti teikiamų IT paslaugų kokybę ir nuolatinį paslaugų teikimo procesų tobulinimą, turi būti vykdoma paslaugų gavėjų naudojimosi centralizuotai teikiamomis IT paslaugomis stebėseną. VSSA stebi teikiamų paslaugų kiekį, paslaugų gavėjų pasitenkinimą teikiamomis paslaugomis ir kt. Tačiau VSSA nevertina priežasčių, kodėl paslaugų gavėjai nesinaudoja centralizuotai teikiamomis IT paslaugomis arba naudojami tik dalimi jų.
67. VSSA nurodė, kad yra įpareigota centralizuotai teikti paslaugas, kurios yra patvirtintos IT paslaugų kataloge. Pasirašius sutartis su institucijomis, atliekama analizė ir migravimo metu yra įvertinama, kokiomis paslaugomis naudojasi paslaugų gavėjas ir kokios paslaugos gali būti pasiūlytos iš IT paslaugų katalogo. Po migravimo VSSA neturi prievolės

⁸⁹ Paslaugos teikiamos iš karto su VSSA pasirašius IT paslaugų teikimo sutartį.

⁹⁰ Duomenų bazių valdymo sistemos priežiūros paslauga; spausdinimo paslauga; lokalių tinklų priežiūros paslauga; techninės įrangos talpinimas duomenų centruose.

⁹¹ Konsultavimo paslauga (konsultacijos debesijos platformos naudojimo klausimais); IRT projektavimo, migravimo paslauga.

vykdyti institucijų naudojamų IT paslaugų analizės ir priežasčių vertinimo, kodėl institucijos nesinaudoja centralizuotai teikiamomis IT paslaugomis.

68. Centralizuotai teikiamų IT paslaugų katalogas yra atnaujinamas – per 4 m. IT paslaugų skaičius padidėjo beveik 3 kartus. Siekiant skatinti paslaugų gavėjus naudotis centralizuotai teikiamomis paslaugomis ir jas tobulinti, svarbu periodiškai vertinti, ar teikiamos paslaugos atitinka paslaugų gavėjų poreikį, identifikuoti paslaugas, kuriomis naudojama mažiau arba visai nesinaudojama, nustatyti priežastis, kodėl nesinaudojama kai kuriomis centralizuotai teikiamomis IT paslaugomis. Periodiškai neatliekant tokio pobūdžio teikiamų paslaugų vertinimo, kyla rizika, kad centralizuotai teikiamos IT paslaugos netenkins paslaugų gavėjų poreikį ir nebus pasiekti konsolidavimo proceso tikslai.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Laukiamas audito poveikis: įgyvendinus rekomendacijas bus vertinamas prieš konsolidavimo procesą numatytų tikslų pasiekimas ir jo ekonominė nauda, centralizuotai teikiamos visos į informacinių technologijų paslaugų katalogą įtrauktos paslaugos ir paslaugų gavėjai jomis naudosis, Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo metodikoje bus išsamiai reglamentuotas svarbos vertinimas, informacinių sistemų valdytojai vertins duomenų ir informacinių sistemų svarbą.

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
1-asis ir 3-iasis pagrindiniai rezultatai Nuo 2022 m. pagrindinis rodiklis, kuriuo vertinamas konsolidavimo proceso tikslų pasiekimas, – valstybės institucijų, gaunančių konsoliduotų IT paslaugas, dalis. Jo siektinos reikšmės 2022–2024 m. buvo pasiektos. Tačiau šis rodiklis neparodo, kokia apimtimi paslaugų gavėjai naudojami centralizuotai teikiamomis informacinių technologijų paslaugomis, kaip taupomi valstybės biudžeto asignavimai.	Didelės svarbos 1. Siekiant efektyviai ir rezultatyviai įgyvendinti konsolidavimo procesą ir pasiekti jo tikslus, kasmet vertinti konsolidavimo proceso naudą ir tikslų pasiekimą, priimti sprendimus dėl realiai veikiančio finansavimo modelio, kuris leistų teikti visas į IT paslaugų katalogą įtrauktas paslaugas, sukūrimo, skatinti paslaugų gavėjus naudotis centralizuotai teikiamomis paslaugomis.	Į IT paslaugų katalogą įtrauktų centralizuotai teikiamų paslaugų dalis (proc.).	78	100	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2028-06-30
		Institucijų, kurios naudojasi joms reikalingomis centralizuotai teikiamomis paslaugomis, dalis (proc.).	47	70		
		Konsolidavimo proceso metu sutaupytų asignavimų dalis infrastruktūros sukūrimui ir centralizuotam paslaugų teikimui (proc.).	0 (nevertinta)	30		
	1.1. Priemonė. (Siekiant turėti realiai veikiančią finansavimo modelį) Atlikti teisinės bazės, reikalingos realiai veikiančiam finansavimo modeliui, peržiūrą ir reikiamus pakeitimus.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2026-12-31
	1.2. Priemonė. (Rodiklio „Į IT paslaugų katalogą įtrauktų centralizuotai teikiamų paslaugų dalis (proc.)“ pasiekimui, IT paslaugų teikimui 100 proc.) Pašalinti priežastis, dėl kurių nebuvo galima teikti IT paslaugų.				Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	2027-12-31
	1.3. Priemonė. (Rodiklio „Į IT paslaugų katalogą įtrauktų centralizuotai teikiamų paslaugų dalis (proc.)“ pasiekimui) Peržiūrėti IT paslaugų katalogą ir atsisakyti neaktualių paslaugų ar paslaugų, kurių nėra galimybės teikti.				Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	2026-12-31

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
Centralizuotam informacinių technologijų paslaugų teikimui reikalingi asignavimai nei viena is metais nebuvo apskaičiuoti pagal planuojamų teikti paslaugų kiekius ir nustatytus paslaugų įkainius. 2024 m. nebuvo teikiama 22 proc. (4 iš 18) audito metu vertinimui atrinktų paslaugų. 42 proc. (5 iš 12) vertintų Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų 2024 m. pabaigoje naudojosi mažiau nei 15 proc. atrinktų institucijų, kurioms šios paslaugos buvo reikalingos.	1.4. Priemonė. (Rodiklio „Institucijų, kurios naudojasi joms reikalingomis centralizuotai teikiamomis paslaugomis, dalis (proc.)“ pasiekimui) Skatinti klientus naudotis konsoliduotomis IT paslaugomis (kasmet organizuoti viešinimo kampanijas, taikyti kitas informavimo priemones).				Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	2027-12-31
	1.5. Priemonė. (Rodiklio „Konsolidavimo proceso metu sutaupyty asignavimų dalis infrastruktūros sukūrimui ir centralizuotam paslaugų teikimui (proc.)“ pasiekimui) Patvirtinti naudos rodiklio matavimo aprašymą ir kasmet atlikti naudos vertinimą.				Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	2025-12-31
2-asis pagrindinis audito rezultatas VII svarbos vertinimo metodikoje nepateikti naudojamų sąvokų apibrėžimai, nėra reglamentuota, kokius veiksnius reikėtų įvertinti ir	Didelės svarbos 2. Siekiant užtikrinti duomenų ir informacinių sistemų saugą, papildyti vertinimo metodiką nurodant, kaip reikėtų įvertinti galimą duomenų pažeidimo poveikio lygį valstybei, institucijoms ir gyventojams, identifikuoti institucijas, kurios nėra įvertinusios jų svarbos, ir skatinti atlikti šį vertinimą.	Institucijų valdomų informacinių sistemų, kurių svarbos vertinimas atnaujintas, dalis (proc.).	59	95	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2027-06-30

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
kaip apskaičiuoti jų įtaką nustatant galimą pažeidimo poveikio lygį viešojo saugumo, viešųjų finansų, viešųjų ir administracinių paslaugų ir kitoms sritims. Iki 2025 m. kovo mėn. 44 proc. (32 iš 72) institucijų neatnaujino 41 proc. (127 iš 307) jų valdomų informacinių sistemų svarbos vertinimo.	2.1. Priemonė. Identifikuoti informacines sistemas, kurių svarbos vertinimas neatliktas, siekti, kad šių informacinių sistemų valdytojai atliktų informacinių sistemų svarbos vertinimus.				Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	2026-03-31
	2.2. Priemonė. Įvertinti VII svarbos vertinimo metodikos tikslinimo poreikį ir, esant VII svarbos vertinimo tikslinimo poreikiui, atlikti jos pakeitimus.				Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2026-12-31

* Detalūs pokyčių vertinimo rodiklių duomenys pateikti 3 priede „Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys“.

** Priemonės ir terminus joms įgyvendinti, pokyčiui pasiekti ir rodikliams pamatuoti pateikė Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra.

*** Rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos metu gali būti tikslinamos arba keičiamos rekomendacijų įgyvendinimo plane nurodytos priemonės ar pokyčių vertinimo rodikliai Valstybinio audito rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos tvarkos aprašo nustatyta tvarka. Aktualus priemonių ir pokyčių vertinimo rodiklių sąrašas yra pateikiamas Valstybės kontrolės atvirose duomenyse adresu www.valstybeskontrole.lt.

Veiklos audito 3-iojo departamento vadovas

Mindaugas Šalčius

Vyriausiasis valstybinis auditorius-grupės vadovas

Arvydas Laurinkevičius

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Valstybės informacinių išteklių
infrastruktūros konsolidavimas“
1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

EIM – Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

IRT – informacinės ir ryšių technologijos.

IT – informacinės technologijos.

IS – informacinės sistemos.

Informacinių technologijų paslaugų katalogas – informacinių technologijų paslaugų teikėjo teikiamų informacinių technologijų paslaugų sąrašas, kuriame pateikiami šių informacinių technologijų paslaugų aprašai⁹².

IVPK – Informacinės visuomenės plėtros komitetas.

FM – Finansų ministerija.

Konsolidavimo procesas – centralizuotai teikiamų IT paslaugų teikėjo valdomos bendro naudojimo IT infrastruktūros sukūrimas ir valstybės IT infrastruktūros, sisteminės ir taikomosios programinės įrangos valdymo optimizavimas.

VITC – Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros Valstybės informacinių technologijų paslaugų departamentas.

VII – valstybės informaciniai ištekliai.

VSSA – Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra.

Vyriausybė – Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

⁹² Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas, 2 str., 21 p.

Valstybinio audito ataskaitos
„Valstybės informacinių išteklių
infrastruktūros konsolidavimas“
2 priedas

Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos ir duomenų rinkimo bei vertinimo metodai
1.1 Valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo proceso planavimas turėjo trūkumų	Nustatyti valstybės IT infrastruktūros konsolidavimo tikslai. Nustatyti uždaviniai informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo tikslams pasiekti. Numatytos priemonės uždaviniui įgyvendinti. Valstybės biudžeto asignavimų poreikis IT paslaugoms teikti pagrįstas skaičiavimais. Visais atvejais suplanuoti asignavimai ir atitinka apskaičiuotą poreikį. Visais atvejais skirtas suplanuotas finansavimas priemonėms įgyvendinti. Ekonomikos ir inovacijų ministerija nustatė tinkamus rodiklius priemonių rezultatams vertinti.	Dokumentų peržiūra Nagrinėjome Valstybės informacinių išteklių valdymo, Strateginio valdymo įstatymus, Vyriausybės 2021-04-28 nutarimu Nr. 292 patvirtintą Strateginio valdymo metodiką, Vyriausybės 2015-05-13 nutarimą Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“, 2024-05-15 nutarimą Nr. 349 „Dėl Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“ ir jų pakeitimus; Valstybės biudžeto asignavimų, reikalingų informacinių technologijų paslaugoms teikti, dydžių apskaičiavimo metodiką, Nacionalinį pažangos planą, Valstybės skaitmeninio plėtros programą ir kitus susijusius dokumentus (priemonės Nr. 05-002-01-07-04 aprašą, jo pagrindimą ir kt.); Vyriausybių programas ir kt. Duomenų analizė Analizavome EIM raštuose dėl Vyriausybės nutarimo Nr. 498 keitimų pateiktą informaciją; Ekonomikos ir inovacijų ministro valdymo sričių 2020–2022 m., 2021–2023 m., 2022–2024 m., 2023–2025 m. ir 2024–2026 m. strateginiuose veiklos planuose ir VSSA metiniuose 2020–2024 m. veiklos planuose nustatytus rodiklius, susijusius su konsolidavimo procesu ir IT paslaugų teikimu; EIM, FM ir VSSA pateiktą informaciją apie asignavimų planavimą, persikirstymą ir kt. Pokalbis su: EIM, VSSA atstovais.
1.2 Vykdoma konsolidavimo proceso stebėseną neapima visų tikslų pasiekimo vertinimo	Ekonomikos ir inovacijų ministerija kasmet analizuoja informaciją apie priemonių įgyvendinimo eigą ir jų rodiklių pasiekimo lygį. Pasiektos valstybės informacinių technologijų konsolidavimo proceso rodiklių reikšmės. Atsižvelgiant į stebėsenos rezultatus, priimami sprendimai valstybės dėl IT infrastruktūros konsolidavimo proceso tobulinimo.	Dokumentų peržiūra Nagrinėjome Vyriausybės 2021-04-28 nutarimu Nr. 292 patvirtintą Strateginio valdymo metodiką, Vyriausybės 2015-05-13 nutarimą Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“, 2024-05-15 nutarimą Nr. 349 „Dėl Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“, jų pakeitimus ir kt. Duomenų analizė Analizavome Vyriausybės nutarimais Nr. 498 ir Nr. 349 patvirtintus konsolidavimo procese dalyvaujančių institucijų sąrašus, EIM raštuose dėl Vyriausybės nutarimo Nr. 498 keitimų pateiktą informaciją, sudarytų IT paslaugų teikimo sutarčių sąrašus, stebėsenos rodiklių korteles ir jų apskaičiavimą, EIM ir VSSA 2020–2024 m. veiklos ataskaitas, VITC 2020–2023 m. ataskaitas ir kt. Pokalbis su: EIM, VSSA atstovais.
2.1 Valstybės duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo metodika turi trūkumų	Ekonomikos ir inovacijų ministerija patvirtino duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo metodiką. Duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo metodikoje pateikiama informacija, kaip apskaičiuoti duomenų pažeidimo poveikio lygį valstybei ir gyventojams. Visiems duomenų ir informacinių sistemų valdytojams yra suprantama, kaip įvertinti duomenų pažeidimo poveikio lygį.	Dokumentų peržiūra Nagrinėjome Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymą; Vyriausybės 2023-07-19 nutarimu Nr. 576 patvirtintą Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo tvarką, Vyriausybės 2015-05-13 nutarimą Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“; Vyriausybės 2024-10-30 nutarimą Nr. 907 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“; Vyriausybės 2013-07-24 nutarimą Nr. 716 „Dėl Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašo, Saugos dokumentų turinio gairių aprašo ir Valstybės informacinių sistemų, registrų ir kitų informacinių sistemų klasifikavimo ir elektroninės informacijos svarbos nustatymo gairių aprašo patvirtinimo“; ekonomikos ir inovacijų ministro 2023-07-19 įsakymu Nr. 4-418 patvirtintą Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo metodiką; EIM, VSSA,

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos ir duomenų rinkimo bei vertinimo metodai
		valstybės duomenų centrų valdytojų pateiktus duomenis, raštus ir kt. dokumentus. Duomenų analizė Analizavome apklaustų 72 institucijų pateiktą informaciją dėl duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo; EIM, VSSA, valstybės duomenų centrų valdytojų pateiktus duomenis; EIM ir VSSA 2020–2024 m. veiklos ataskaitas, VITC 2020–2023 m. ataskaitas ir kt. Pokalbis su: EIM, VSSA ir valstybės duomenų centrų valdytojų atstovais.
2.2 44 proc. institucijų neatnaujino 41 proc. jų valdomų duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo	Visi valstybės duomenų ir informacinių sistemų valdytojai atnaujino duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimus ir jie pagrįsti skaičiavimais. Ekonomikos ir inovacijų ministerija peržiūrėjo visų duomenų ir informacinių sistemų valdytojų pateiktus svarbos vertinimus. Ekonomikos ir inovacijų ministerija teikia pastabas dėl institucijų netinkamai atlikto duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo. Ekonomikos ir inovacijų ministerija suderina visų duomenų ir informacinių sistemų valdytojų atliktų svarbos vertinimų rezultatus. VSSA turi informaciją apie visų institucijų valdomų duomenų ir informacinių sistemų svarbą.	Dokumentų peržiūra Nagrinėjome Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymą; Vyriausybės 2023-07-19 nutarimu Nr. 576 patvirtintą Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo tvarką, Vyriausybės 2015-05-13 nutarimą Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“; Vyriausybės 2024-10-30 nutarimą Nr. 907 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“; Vyriausybės 2013-07-24 nutarimą Nr. 716 „Dėl Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašo, Saugos dokumentų turinio gairių aprašo ir Valstybės informacinių sistemų, registrų ir kitų informacinių sistemų klasifikavimo ir elektroninės informacijos svarbos nustatymo gairių aprašo patvirtinimo“; ekonomikos ir inovacijų ministro 2023-07-19 įsakymu Nr. 4-418 patvirtintą Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo metodiką; EIM, VSSA, valstybės duomenų centrų valdytojų pateiktus duomenis, raštus ir kt. dokumentus. Dokumentų analizė Analizavome apklaustų 72 institucijų pateiktą informaciją dėl duomenų ir informacinių sistemų svarbos vertinimo; EIM, VSSA, valstybės duomenų centrų valdytojų pateiktus duomenis; EIM ir VSSA 2020–2024 m. veiklos ataskaitas, VITC 2020–2023 m. ataskaitas ir kt. Pokalbis su: EIM, VSSA ir valstybės duomenų centrų valdytojų atstovais.
2.3 Neapibrėžtos Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros ir valstybinių duomenų centrų valdytojų atsakomybės teikiant informacinių technologijų infrastruktūros laikymo valstybiniame duomenų centre paslaugas	Vyriausybė paskyrė valstybinių duomenų centrų valdytojus informacinių technologijų paslaugų teikėjais. Techninės įrangos laikymo valstybiniame duomenų centre paslauga teikiama pagal VSSA ir valstybinių duomenų centrų valdytojų pasirašytas sutartis. Valstybinio duomenų centro valdytojai yra patvirtinę saugumo politiką. Valstybinio duomenų centro valdytojai yra patvirtinę saugumo politikos įgyvendinimo dokumentus.	Dokumentų peržiūra Nagrinėjome Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymą; Vyriausybės 2015-05-13 nutarimą Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“; ekonomikos ir inovacijų ministro 2020-04-20 įsakymu Nr. 4-241 patvirtintą Centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų katalogą; Vyriausybės 2024-10-30 nutarimą Nr. 907 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“; ekonomikos ir inovacijų ministro 2023-05-10 įsakymu Nr. 4-249 patvirtintą Techninių ir organizacinių reikalavimų, taikomų valstybiniams duomenų centrams ir Lietuvos Respublikoje ar kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (ar) šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) valstybėse narėse esantiems duomenų centrams, kuriuose laikomi valstybės informaciniai ištekliai, aprašą; Nekilnojamojo turto (negyvenamosios paskirties patalpų) nuomos paslaugų pirkimo sutartį ir Valstybės turto panaudos sutartį; EIM, VSSA, valstybės duomenų centrų valdytojų pateiktus duomenis, raštus ir kt. dokumentus. Dokumentų analizė Analizavome EIM, VSSA, valstybės duomenų centrų valdytojų pateiktus duomenis; EIM ir VSSA 2020–2024 m. veiklos ataskaitas, VITC 2020–2023 m. ataskaitas ir kt. Pokalbis su: EIM, VSSA ir valstybės duomenų centrų valdytojų atstovais.
3.1 Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra neteikia 22 proc.	Įvertintas institucijoms reikalingų informacinių technologijų paslaugų poreikis.	Dokumentų peržiūra Nagrinėjome Valstybės informacinių technologijų infrastruktūros, planuojamos finansuoti ES struktūrinių fondų paramos pinigais 2014–2020 metų laikotarpiu, tendencijų ir perspektyvų vertinimą; Vyriausybės 2015-05-13 nutarimą Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos ir duomenų rinkimo bei vertinimo metodai
vertintų informacinių technologijų paslaugų	EIM patvirtino centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų katalogą. Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra centralizuotai teikia visas į informacinių technologijų paslaugų katalogą įtrauktas paslaugas. EIM vertina informacinių technologijų paslaugų teikėjo ir jo teikiamų informacinių technologijų paslaugų atitiktį kataloge nustatytiems reikalavimams.	technologijų infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“; Vyriausybės 2024-05-15 nutarimą Nr. 349 „Dėl Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“ ir jų pakeitimus; ekonomikos ir inovacijų ministro 2020-04-20 įsakymu Nr. 4-241 patvirtintą Centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų katalogą ir kt. Dokumentų analizė Analizavome EIM ir VSSA pateiktus duomenis; VITC 2020–2023 m. veiklos ataskaitas, VSSA 2020–2024 m. metinės veiklos ataskaitas ir kt. Pokalbis su: EIM, VSSA atstovais.
3.2 Paslaugų gavėjai vangiai naudojami centralizuotai teikiamomis informacinių technologijų paslaugomis	Į Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų katalogą įtrauktos konsoliduotoms institucijoms reikalingos informacinių technologijų paslaugos. Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra kasmet vertina centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų poreikį. Visos konsoliduotos institucijos naudojami visomis joms reikalingomis Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros centralizuotai teikiamomis informacinių technologijų paslaugomis. Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra atlieka centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų naudojimo stebėseną. Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra kasmet analizuoja priežastis, kodėl konsoliduotos institucijos nesinaudoja centralizuotai teikiamomis paslaugomis. Atsižvelgiant į centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų naudojimo stebėsenos rezultatus, priimami sprendimai dėl valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo proceso tobulinimo.	Dokumentų peržiūra Nagrinėjome Vyriausybės 2015-05-13 nutarimą Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“; Vyriausybės 2024-05-15 nutarimą Nr. 349 „Dėl Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“ ir jų pakeitimus; ekonomikos ir inovacijų ministro 2020-04-20 įsakymu Nr. 4-241 patvirtintą Centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų katalogą ir kt. Dokumentų analizė Analizavome EIM ir VSSA pateiktus duomenis; VITC 2020–2023 m. veiklos ataskaitas, VSSA 2020–2024 m. metinės veiklos ataskaitas ir kt. Apklausa Apklausėme 52 atrinktas institucijas, su VSSA pasirašiusias IT paslaugų teikimo sutartis iki 2022-12-31. Institucijas atrinkome atsitiktinės atrankos būdu. Joms pateikėme klausimyną apie naudojimąsi 18 centralizuotai teikiamų IT paslaugų, kurias jos gali užsakyti nepriklausomai nuo kitų užsakytų paslaugų. Apklauskos atlikimo priemonės: elektroninis apklausų įrankis. Duomenų analizė Analizavome 52 atrinktų institucijų atsakymus apie naudojimąsi centralizuotai teikiamomis IT paslaugomis, VSSA centralizuotai teikiamų IT paslaugų 2023–2024 m. ataskaitas ir kt. Pokalbis su: EIM, VSSA ir IT paslaugų gavėjų atstovais.

Valstybinio audito ataskaitos
„Valstybės informacinių išteklių infrastruktūros
konsolidavimas“
3 priedas

Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys

Rodiklis	Į IT paslaugų katalogą įtrauktų centralizuotai teikiamų paslaugų dalis (proc.).	Institucijų, kurios naudojasi joms reikalingomis centralizuotai teikiamomis paslaugomis, dalis (proc.).	Konsolidavimo proceso metu sutaupyty assignavimų dalis infrastruktūros sukūrimui ir centralizuotam paslaugų teikimui (proc.).	Institucijų valdomų informacinių sistemų, kurių svarbos vertinimas atnaujintas, dalis (proc.).
Matavimo vienetas	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.
Pradinė reikšmė	78	47	0 (nevertinta)	59
Pradinės reikšmės fiksavimo data	2024-12-31	2024-12-31	2024-12-31	2025-02-28
Siektina reikšmė	100	70	30	95
Tolerancijos ribos	Gerei	70	30	95
	Vidutiniškai	65	28	90
	Blogai	60	26	85
Siektinos reikšmės fiksavimo data	2027-12-31	2027-12-31	2027-12-31	2026-12-31
Periodinės reikšmės fiksavimo data	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį
Duomenų šaltinis rodikliui skaičiuoti	Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra
Detalus skaičiavimo / vertinimo aprašymas	$X = a / b \times 100$ a – VSSA teikiamos į IT paslaugų katalogą įtrauktos paslaugos; b – visos į IT paslaugų katalogą įtrauktos VSSA pavestos teikti paslaugos.	$x = (a / b + a1 / b1 +an / bn) / c \times 100$ a, a1,...an – institucijos naudojamos centralizuotai teikiamos IT paslaugos; b, b1,...bn – institucijos veiklai vykdyti reikalingos IT paslaugos; c – institucijų, sudariusių su VSSA centralizuotai teikiamų IT paslaugų sutartis, skaičius.	$X = 100 - (a / b \times 100)$ a – VSSA išlaidos IT infrastruktūros sukūrimui ir centralizuotam paslaugų teikimui; b – visų institucijų, sudariusių centralizuoto IT paslaugų teikimo sutartis, išlaidos IT infrastruktūros sukūrimui ir IT paslaugų įsigijimui (jeigu paslaugų teikimu institucija rūpintųsi individualiai).	$X = a / b \times 100$ a – valstybės informacinių sistemų ir registrų registre nurodytos institucijų valdomos informacinės sistemos, kurių svarbą įvertinta; b – valstybės informacinių sistemų ir registrų registre nurodytos visos institucijų valdomos informacinės sistemos.

